

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR ANA BİLİM DALI
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

TÜRK RESİM SANATI'NIN GELİŞİMİ İÇERİSİNDE
RESSAM SÖBÜTAY ÖZER'İN YERİ VE
ESERLERİNİN ÜSLUP AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
YRD. DOÇ. DR. AYŞE OKUR

HAZIRLAYAN
SİBEL ADAR
034217021001

KONYA 2006

ÖNSÖZ

Türk Resim Sanatı tarih süreci içerisinde sürekli değişim ve etkileşim içerisinde olmuştur. Dünya sanatı içerisinde değişik ulusların sanatlarından etkilenmişler, bunu da her fırsatta resimlerine yansıtmışlardır. Bu yüzdendir ki belirli dönemlerde belirli eğilimler ortaya çıkmıştır. Türk Resim Sanatı yıllarca süren bu etkileşim ve değişim içerisinde kendini bulma yolunda çok çaba göstermiş, bu alanda da büyük mesafeler kat etmiştir.

1960'lerden sonra Türk resim sanatı hızlı bir gelişim süreci içerisine girmiş, resim sanatına olan ilgi, sanat eğitimi veren kurumlara olan talebi de beraberinde getirmiştir.

Türk resim sanatı içerisinde adını duyurmuş, kendini kanıtlamış ve birçok sanatçıya ev sahipliği yapmış bir kurum olan Gazi Üniversitesi, yetiştirdiği ve yetiştirmekte olduğu birçok sanatçıyla resim sanatı tarihinde büyük izler bırakmıştır.

Gazi üniversitesi'nin yetiştirmiş olduğu, 1978 yılından bu yana çeyrek asrı geçen bir süre bu kurumda görev alarak başta kendi hocalarım olmak üzere çok sayıda ressam, öğretmen yetiştiren ressam, öğretim görevlisi aynı zamanda bir sanat aşığı olan Söbütay Özer...

Söbütay Özer'in sanat hayatı, kişiliği, eserlerinin üslup açısından değerlendirilmesi ve Türk Resim Sanatı içerisindeki yeri çalışmamın konusunu oluşturmaktadır.

Yapmış olduğum çalışmanın her safhasında gerekli bilgi aktarımı ve her türlü yardımı ile desteğini eksik etmeyen değerli hocam, danışmanım Ayşe Okur'a ve çalışmamda özel arşivinden yararlandığım sayın hocam Söbütay Özer'e teşekkürlerimi borç bilirim.

ÖZET

Türk resim sanatı, tarihsel süreç içerisinde, sürekli değişim, gelişim ve etkileşim içerisinde olmuştur. Batı'nın zaman içerisinde Osmanlı'ya karşı kazanmış olduğu iktisadi, özellikle de askeri alandaki üstünlük, Osmanlı Devleti'nin Avrupa'ya karşı açılması gereğini doğurmuştur.

19.yy'da Lale Devri ile yoğunlaşan resim alanındaki gelişmeler 19.yy'ın yarısından itibaren hız kazanmış, günümüze kadar da devam etmiştir. Özellikle 1900'lü yılların başlarından 1960'lı yıllara kadar olan dönem Türk Resmi'nde gruplaşmaların ağırlıkta olduğu ve sürekli arayış içerisinde geçen bir dönemdir. Bu dönemler içerisinde Avrupa'ya gönderilen ressamalar Avrupa'daki çeşitli akımlardan etkilenmişler, yurda döndüklerinde de bunu sanatlarına yansıtmışlardır.

1960'lı yıllardan günümüze Türk Resmi'nde eğilimler oldukça fazla ve bir o kadar da çeşitlenmiştir. Özel galerilerin devreye girmesi, sanat eğitim kurumlarının genişlemesi, özel kuruluşların destekleyici katkıları, sanatçı sayısındaki artışı olumlu yönde etkilerken üretiminde çoğalmasına yol açmıştır. Eğilimler de sanatçı sayısına paralel olarak çeşitlenmiştir. Klasik ve İzlenimci anlayış'tan doğa gerçekçiliğine dayalı soyutlayıcı eğilimlere salt soyut çıkışlara anlatımcılığa, kavramsalcılığa varıncaya kadar değişik yönelişler günümüz Türk Resmi'nin dinamik yapısında etken olmaktadır.

Gazi Üniversitesi yetiştirdiği çok sayıda sanatçı ile Türk Resim Sanatı tarihinde oldukça önemli bir yere sahip olup, sanat eğitimi alanında oldukça başarılı bir kurumdur. Bu kurumun yetiştirmiş olduğu ressam ve eğitimci Söbütay Özer, Gazi Ekolü'nün resim sanatına kazandırdığı büyük bir ustadır. Geçmiş geleceğe duyarlı bir biçimde taşıyan Söbütay Özer, Türk Resim Sanatı'nın önemli yapı taşlarından birisidir. Söbütay Özer Türk Resim Sanatına ayrı bir soluk ve yorum katmış, bu alanda verdiği uzun uğraşlarla resim sanatımızı çağdaş teknikle ve özgün içerikle bir senteze ulaştıran ressamlarımızdan birisi olmuştur.

ABSTRACT

Turkish drawing art has been in a constant development, change and interaction throughout history. West's economic superiority particularly military power against Otoman Empire cowse them to make connections with Europe.

The developments in draving arts which raised in Tulip age in 19th century gained velocity from beggining of half 19th. Century and has continued untill today. Especially, the span which is from beginning of 1900s to 1960s was groupings and serching era amongs artists. At that time, the artists who sent to Europe were affected some currents in Europe and reflected that into their arts.

From 1960 to today tendencies in Turkish art have been much more and varied. Opening private galleries, enlarging art education institutians and private foundations' supportive helps have infwenced artists' numbers positively and caused increasing productions. Tendencies also have varied depending on artists' numbers. From classical and impressionist view to abstract tendency and conceptional view, many views have been in Turkish dynamic drawing art.

Gazi Universty, which has brought many important artist in Turkish drawing art, is so succesfull institution giving art education. Söbütay Özer, who studied in this valwable institution, is a great artist. Transferring past to our days sensetively, he has a significant place in turkish drawing art. Söbütay Özer has added a different view and interpret into turkish drawing art and he has been an artist who ties contemporary technique and original base on this field.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii

1. BÖLÜM

1. GİRİŞ.....	1
1.1. Konunu Tanımı.....	2
1.2. Araştırmanın Amacı.....	2
1.3. Araştırmanın Kapsamı.....	3
1.4. Araştırmanın Yöntemi.....	3

2. BÖLÜM

2. 1. Türk Resim Sanatı'nın Tarihsel Gelişimi.....	5
--	---

3. BÖLÜM

3. 1. Söbütay Özer'in Yaşamı.....	17
3. 2. Söbütay Özer'in Kişiliği.....	21

4. BÖLÜM

4. 1. Söbütay Özer'in Sanatı.....	22
4. 2. Biçim (Üslup) Özellikleri	31
4. 2. 1. Çizgi Düzeni (Desen).....	31
4. 2. 2. Renk Anlayışı (Armoni).....	32
4. 2. 3. Leke Düzeni (Açık-Koyu).....	34
4. 2. 4. Kuruluş (Kompozisyon).....	36

5. BÖLÜM

5. 1. Söbütay Özer'in Türk Resim Sanatı İçerisindeki Yeri, Gazi Üniversitesi ve Ankara'nın Türk Resmi'ne Etkileri.....	38
5. 2. Söbütay Özer'in Katıldığı Sergiler.....	43
5. 2. 1. Kişisel Sergiler.....	43
5. 2. 2. Yurt Dışında Katıldığı sergiler.....	45

5. 2. 3. Almış Olduğu Ödüller.....	46
------------------------------------	----

6. BÖLÜM

SONUÇ.....	47
EKLER.....	49
RESİMLER LİSTESİ.....	115
KAYNAKÇA.....	119

1. GİRİŞ

Türk resim sanatı yüzyıllar boyu süren etkileşim ve değişim içerisinde oluşmuştur. Türklerin yerleşim yerleri, dini inanışları, görenekleri vb. olaylara göre şekil almıştır. Özellikle 19 yy. sonlarında gelişme göstermeye başlayan resim sanatı 20 yy. başlarından günümüze oldukça büyük mesafeler katetmiştir. Bu dönem içerisinde birçok grup ortaya çıkmış, çeşitli görüşler savunan ressamalar resim alanında oldukça büyük katkılarda bulunmuştur. Batı sanatının en çok etkisinde kalınmaya başladığı 1900'li yılların başı Avrupa'ya eğitim amaçlı birçok ressam gönderilmiş, aynı şekilde de Avrupa'dan sanatçılar getirilerek Batı'nın sanat görüşü Türk Resim Sanatı içerisinde yayılmaya başlamıştır. 1940'lardan sonra gruplaşmalar azalmaya başlamış ve kişisel çıkışlar önem kazanmıştır. Yavaş yavaş soyut resmin uzantıları gündeme gelmeye başlamıştır.

Günümüz Türk Resmi'nde eğilimler oldukça fazla ve bir o kadar da çeşitlidir. Özel galerilerin devreye girmesi, sanat eğitim kurumlarının genişlemesi, özel kuruluşların destekleyici katkıları, sanatçı sayısındaki artışı olumlu yönde etkilerken üretiminde çoğalmasına yol açmıştır. Eğilimler de sanatçı sayısına paralel olarak çeşitlenmiştir. Klasik ve İzlenimci anlayış'tan doğa gerçekçiliğine dayalı soyutlayıcı eğilimlere salt soyut çıkışlara anlatımcılığa, kavramsalcılığa varıncaya kadar değişik yönelişler günümüz Türk Resmi'nin dinamik yapısında etken olmaktadır.

Uzun yıllar içerisinde Türk Resim Sanatı'na gerçekten gönül veren kendini kabul ettirmiş pek çok ressam yetişmiştir. Özellikle 1970'lerden sonra akademili ressamalar adından sıkça söz ettirmektedirler. Akademi kadrolarında görev yapan, çalışmaları ile kendini kabul ettirmiş ve birçok kitleye ulaşmayı başarmış ressam, sanat eğitimciler yaptıkları başarılı çalışmalarla, açmış oldukları sergilerle özellikle de yetiştirdikleri çok sayıda sanatçıyla Türk Resim Sanatı'nda silinemeyecek izler bırakmışlardır.

Geçmiş geleceğe duyarlı bir biçimde taşıyan Söbüta Özer de Türk Sanatına ayrı bir değer katmaktadır. Söbüta Özer Türk Resim Sanatına ayrı bir soluk ve yorum katan yıllardan beri bu ilkeleri uygulayarak resim sanatımızı çağdaş teknikle ve özgün içerikle bir senteze ulaştıran ressamlarımızdan birisidir.

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim Bölümü mezunu olan Özer, mezun olduğu bu kuruma eğitimci olarak geri dönmüştür. Çeyrek asrı geçkin bir süredir bu

kurumda görev yapan Özer, Türk Resim Sanatı'nda birçok başarılı çalışmaya imza atmıştır. Dolu dolu geçirdiği sanat hayatı içerisinde bini geçkin çalışması bulunan sanatçının birçok özel koleksiyonda ve müzede de eserleri bulunmaktadır. 43 kişisel ve yurt içi ve yurt dışında açmış olduğu çok sayıda karma sergisi ile örnek bir sanatçı olmuştur.

1. 1. Konunun Tanımı

Bu araştırmadaki ana konu, Türk Resim Sanatı gelişimi içerisinde Ressam Söbüta Özer'in yeri ve eserlerinin üslup açısından değerlendirilmesidir.

Türk Resim Sanatı tarihsel gelişim süreci içerisinde genel özellikleri ile ele alınıp incelenmiş, günümüz yaşayan ressamı içerisinde yer alan Ressam Söbüta Özer'in Türk Resim Sanatı içerisindeki yeri değerlendirilmiştir. Özer'in yaşamı, kişiliği, yurt içinde ve yurt dışında açmış olduğu sergiler, sanat hayatı ve eserleri üslup açısından ele alınarak, Türk Resim Sanatı içerisindeki yeri ve Türk Resim Sanatı'na katkıları da konu içerisinde açıklanmaya çalışılmıştır.

1. 2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, Türk Resim Sanatı'nın gelişimini genel özellikleri ile ele alıp incelemek, Ressam Söbüta Özer'i tanımak, Türk Resim Sanatı'nın gelişimi içerisindeki yerini öğrenmek ve eserlerini üslup açısından değerlendirmektir.

Bu bağlamda da;

- 1. Söbüta Özer'in yaşamı ve kişiliği nasıldır?**
- 2. Söbüta Özer'in nasıl bir sanat anlayışı vardır? ve ne tür eserler vermiştir?**
- 3. Söbüta Özer'in resim alanındaki gelişimleri nasıldır?**
- 4. Eğitimci olarak Söbüta Özer kimdir?**
- 5. Ressam olarak Söbüta Özer kimdir?**

gibi kavramlar incelenerek açıklanmaya çalışılmıştır.

1. 3. Araştırmanın Kapsamı

Türk Resim Sanatı'nın gelişimi ağırlıklı olarak 1900'lü yılların başlarından günümüze kadar geçen süre içerisinde ayrıntıya girmeden genel hatlarıyla ele alınmıştır. Söbütay Özer bu süreç içerisinde ele alınarak Türk Resim Sanatı içerisindeki yeri ve önemi açıklanmaya çalışılmış ve resimleri üslup açısından incelenmiştir. Sanatçının resimleri dönem sırasına göre ve benzer konudaki örnekler ele alınarak incelenmiştir.

Araştırmanın 1. Bölümünde araştırmanın konusu, tanımı, kapsamı ve yöntem hakkında bilgi verilirken, 2. Bölümde Türk Resim Sanatı'nın tarihsel gelişimi açıklanmaya çalışılmıştır. 3. Bölümde Söbütay Özer'in yaşamı ve kişiliği hakkında bilgi verilmiş, 4. Bölümde ise sanatçının eserleri üslup özellikleri bakımından ele alınarak bu özellikler çizgi düzeni (desen), renk anlayışı (armoni), leke düzeni (açık-koyu) ve kuruluş düzeni (kompozisyon) başlıkları altında incelenmiştir. 5. Bölümde, Söbütay Özer'in Türk Resim Sanatı İçerisindeki Yeri ve Ankara'nın Türk Resmi'ne Etkileri, devamında aynı bölüm içerisinde farklı başlıklar altında sanatçının almış olduğu ödüller, kişisel sergileri ve yurt dışında katılmış olduğu karma sergiler tarih sırasına göre verilmiştir. 6. Bölümde ise incelenen resimler, resimler listesi kaynaklar ve sonuç yer almıştır.

1. 4. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada öncelikle geniş bir literatür taraması yapılarak bilgi fişleri oluşturulmuştur. Bu bilgiler ışığında konu ile ilgili önceden hazırlanmış tezler incelenmiştir.

Söbütay Özer hakkında kitap olarak sınırlı sayıda kaynak bulunduğu için genellikle internet üzerinden elde edilen bilgiler, süreli yayınlar, dergi ve gazetelerde yer alan makaleler, köşe yazıları ve söyleşilerden faydalanılarak bilgi fişleri oluşturulmuş ve değerlendirilmiştir.

Bu çalışmanın her aşamasında başta Söbütay Özer'in kendi özel arşivi olmak üzere, Selçuk Üniversitesi Kütüphanesi'nden, S. Ü. Eğitim Fakültesi Kütüphanesi'nden, Gazi Üniversitesi Kütüphanesi'nden, G. Ü. Eğitim Fakültesi Kütüphanesi'nden ve internetten sanatla ve Söbütay Özer'le ilgili yerlerden alınan bilgilerle fişler oluşturulmuştur.

Söbütay Özer'in sanatından seçilmiş örnekler, ilk dönemlerden günümüze kadar sıralı bir şekilde değerlendirmeleriyle birlikte ekler kısmında yer almaktadır.

2. BÖLÜM

2. 1. Türk Resim Sanatının Tarihsel Gelişimi

‘Türk resim sanatının gelişimi Türklerin devlet yönetimine, yaşantılarına, yaşadığı yerlere ve İslamiyetle ilgi ve bağlantılarına göre şekillenmiştir. Bu nedenle de sanat tarihinde Türk Sanatı genellikle İslam Öncesi, İslamiyet Dönemi ve Batı Etkisinde Türk Resmi şeklinde incelenmektedir’ (Artut 2004).

İslamiyet benimsendikten sonra dinsel yasaklar nedeniyle betimleyici resim daha az kullanılmış, onun yerine süsleyici resim sanatları gelişmiştir. Bu nedenle Türk Resim Sanatı denince daha çok batı etkisinde gelişen ve betimleyici yanı da olan çağdaş resim sanatı anlaşılır.

Osmanlı döneminde yoğun bir minyatür çalışması gözlenir. Fatih Sultan Mehmet döneminde batıdan ressamın getirilerek padişahın ve ailesinden kişilerin resimlerinin yaptırıldığı bilinmektedir. Bu tür girişimler daha sonraki dönemlerde yinelenmiş, 19.yy’a kadar kendine özgü kuralları olan temeli Türk-İslam geleneğinde yatan minyatür sanatının egemen olduğu görülmektedir.

‘17. yy’dan itibaren gelişme göstermeye başlayan resim sanatı 20.yy’ın başlarından itibaren oldukça hız kazanmıştır. Türkiye’de resim sanatının 20. yy’da gelişmesi batıdan gelen teknik ve biçim etkilerinin yoğunlaşmasına paralel bir olgudur. 20. yy’da bu sanatsal alışverişin belirgin bir biçimde arttığı görülmektedir. Batılı sanatçıların İstanbul’da yaşama ve çalışma koşullarını yarattıkları ‘Levanten’ adı verilen yarı batılı bir zümrenin sanat zevkini belirlemeye çalıştığı bir dönemdir. 20.yy’da Türk Resim Sanatı’nda görülen büyük değişim sadece batı etkilerinin belirlediği bir olgu değildir. Türk Resmi’nin kendine özgü gelişmesi içerisinde batı ikinci dereceden bir etki olarak kalmıştır. Bu dönemi Türk Resmi’nin batılılaşması olarak ifade etmek yanlış olur çünkü Türk Resim Sanatı yıkılıp yerine yeni baştan batı modeli bir resim anlayışının geldiği anlamını taşımaz. Aynı şekilde batı resmi de kendi gelişimsel süreci içerisinde Avrupa dışındaki sanatlardan oldukça etkilenmiş fakat bu gelişmeyi yine de kendi gelişme sınırları içerisinde gerçekleştirmiştir’ (Tansuğ 1993).

‘19.yy’da özellikle Lale Devri’nde (1703-1730) Barok ve Rokoko üslup Osmanlı mimarisine girmiş, buna bağlı olarak da iç dekorasyonda duvar resmi yapılmaya başlanmıştır. Manzaraların yanı sıra sepet ve saksıların içerisinde meyve ve çiçekler görünmeye başlandı. 19.yy’ın sonlarına kadar duvar resimlerinde insan figürlerine rastlanmamıştır. Bu dönemin en önemli örnekleri Topkapı Saray’ında mevcuttur. Batın’ın zaman içerisinde Osmanlı’ya karşı kazanmış olduğu iktisadi, özellikle de askeri alandaki üstünlük, Osmanlı Devleti’nin Avrupa’ya karşı açılması gereğini doğurmuştur.

Türkiye’de batılı anlamdaki ilk resim denemeleri yeni kurulan Mühendishane-i Berri Hümayun (1795) (Kara Mühendishanesi) ile Mekteb-i Harbiye (bugünkü Kara Harp Okulu) (1874) gibi mühendislik ve askeri okullarında gerçekleştirilmiştir. Önce haritacılık, teknik resim gibi konularda başlayan eğitim kısa süre içinde serbest resmi de kapsadı, bu amaçla batıdan öğretmenler geldi, Türk öğrenciler de yetiştirilmek üzere batı ülkelerine özellikle Fransa’ya gönderildi. Yenilikçi padişahlar 19. yy’da da yenilikçi hareketleri destekliyorlardı. I.Mahmut Dönemi’nde (1721-1742) Paris’e elçi olarak gönderilen Mehmet Efendi ve oğlu Sait Efendi’nin Paris’in güzelliklerini, toplum ve kültür hayatını saraya bildirmeleri, Türkiye’ye gelen Batı’lı sanatçıların sayısındaki artış, ülkenin batılılaşma yönündeki isteklerini hızlandırmış, Resim Sanatı’nı da derinden etkilemiştir’(Arık 1988).

‘III. Selim Dönemi’nde Teknik ve Askeri okullarda teknik resim derslerinin başlatılması dönemin sanata en önemli katkılarından biri olmuş, Türk Resim Sanatı alanındaki yenilik hareketleri hız kazanmıştır’ (Arık 1988).

‘II. Mahmut’un yabancı ressamalara portresini yaptırarak devlet dairelerine ve bazı okullara astırması, üzerinde portresinin bulunduğu sikkeler bastırması ile resim açısından oldukça önemli aşamalar katedilmiştir’ (Başkan 1994). ‘1861’de Abdülaziz’in tahta geçmesi ile Osmanlı sarayındaki Türk Resim Sanatı en üst seviyeye ulaşmıştır’ (Ersoy 1997). ‘Abdülaziz Türk Resim Sanatı’nın gelişimi açısından büyük faydalar sağlamıştır. Yabancı ressamların saraylarda çalıştırılması batı etkisinde resim yapan ilk Türk Ressamlar’ın bu dönemde yetişmesine imkan sağlamıştır. Genellikle asker kökenli olan ilk Türk Ressamlar’ın yapıtları da bu dönemden kalmadır. Uzun yıllar egemenliğini sürdürmüş olan minyatür tekniğinden yavaş yavaş sıyrılmaya başlayan ressamlar artık daha farklı konuları daha değişik şekillerde resmetmeye başlamışlardır. Manzara Türk

Resim Sanatı'nın konusu içerisine girmiş ve manzara ressamlığı boy göstermeye başlamıştır. Artık natürmort, figür gibi konular ikinci planda kalmıştır.

1835'den beri Paris'de öğrenim görmek üzere gönderilen öğrencilerin belirli bir disiplin altında çalışmaları ve birbiriyle iletişim kurarak ulusal benliklerini yitirmemeleri için 1860'da Paris'de Mekteb-i Osman-i adı altında bir okul kurulmuştur' (Arseven 1967).

'Yabancı ressamların ülkeye davet edildiği dışarıdan önemli ressamların resimlerinin satın alındığı, bu erken dönemlerde dışarıda eğitim görmüş öncü bir yerli sanatçı da oluşmuştu. Bunlardan Ferik Tevfik Paşa, Hüsnü Yusuf, Servili Ahmet Emin, Süleyman Seyyid, Şeker Ahmet Paşa ilk akla gelenlerdir. Sonradan paşa ünvanı alan bu sanatçıların çoğu askeri okul çıkışlıdır. Bunların yanı sıra o dönemlerde yeni açılan sivil okullardan da yeni sanatçılar yetişmeye başlamıştır. Bu yüzyılın sonlarına doğru resim sanatı açısından en önemli gelişme bir devlet sanat okulunun kurulmasıdır. 1874'te ressam Guillemet tarafından İstanbul'da Resim Akademisi adlı bir özel okulun açılmış olduğu bilinmektedir. Bu okulun öğrencileri çalışmalarını 1876'da düzenledikleri bir sergiyle tanıtmışlardır. Ama Türkiye'de çağdaş resim dalında eğitim veren ilk kuruluş 1 Mart 1883'de açılan Sanayi-i Nefise Mektebi (daha sonra Güzel Sanatlar Akademisi, bugün Mimar Sinan Üniversitesi) oldu ve böylece sanat eğitimi resmen okullaşmıştır' (Başkan 1991).

'Ressam ve müzeci Osman Hamdi Bey'in 1882'de müdürlüğüne getirildiği bu kuruluşun ilk yönetmeliğinde okulun 'resim, oymacılık, mimarlık, (fenni mimari) ve hakkaklık ile ilgili bilgi ve hünelerinin sanata tatbiki usulü'nün okutulup öğretileceği yazılıdır. Resim eğitiminin ağırlığı bundan sonra askeri okullardan bu okullara kaymıştır' (www.kulturturizm.gov.tr). Bu okuldan mezun olup Avrupa'ya giden sanatçılar, Fransız Empresyonizmi'nin etkisiyle yurda dönmüşlerdir.

'Çağdaş Türk Resmi'nin ilk gelişim evresi olarak Fransız sanat yazarı Renee Huygue'nin önerisi ile 'Türk Primitifleri' olarak adlandırılan, Ahmet Bedri, Tevfik Beşiktaş, Hüseyin Karagümrük, Darüşşafakalı Hüseyin v.b. sanatçıların yapıtlarıyla örnekledikleri üslup dönemi incelenir. Büyük bir bölümünün içinden yetiştikleri Darüşşafaka Lisesi'nin adıyla 'Darüşşafakalılar' olarak da adlandırılan bu sanatçılar, duru, mistik, fakat basit bir izlenim uyandıran doğa ve mimari konulu resimler

yapmışlardır. Bu sanatçılar resimlerini fotoğraflardan yapmalarına rağmen kimi düzenlemelerinde konuda ayıklamalara giderek objektifliğin nesnelliğini aşan saf ve titiz bir duyarlılığa sahip manzara ressamlığına ulaşmışlardır. Özellikle bu tutum asker ressamlar kuşağı içerisinde yer alan Hüseyin Zekai Paşa'nın resimlerinde en belirgin şekilde kendini gösterir. Hüseyin Zekai Paşa ve ondan da önce Süleyman Seyyid'in resimlerinde görülmeye başlayan izler, 1900'lerin başlarında İbrahim Çallı, Nazmi Ziya Güran ve Hikmet Onat gibi temsilcileriyle Türk Resmi'ne yerleşecek olan izlenimciliğin belli belirsiz izleridir. Nakış nakış İstanbul manzaralarını işleyen Hoca Ali Rıza modern manzara resminin Türk resmi'ndeki iki önemli ismidir. Osman Hamdi Bey'in temsil ettiği arkaik dönemden kesinlikle ayrılır. Halil Paşa da çağdaşı Hoca Ali Rıza gibi önceki kuşaktan çok yeniye bağlıdır. Bu iki sanatçı 1914'den sonra esmeye başlayan yeni havanın bir başka deyişle izlenimciliğin müjdecisi olmuşlardır' (Artut 2004)

'1861 yılında Avrupa'ya gönderilen Şeker Ahmet Paşa, Süleyman Seyit ile o yıllarda Paris'te bulunan Osman Hamdi Bey, Türk Resmi'nin ikinci kuşağını oluşturmuşlar ve Türk Resmi'nin natüralistleri olarak bilinmektedirler' (Karoğlu 1992). 'Bu sanatçılar yağlıboyanın verdiği imkanlarla minyatür ayrıntıcılığını da unutmadan batının ışık-gölge, perspektif ve hacim gibi değerlerinden faydalanarak resimlerini oluşturmuşlardır' (Elmas 2000).

'Şeker Ahmet Paşa (1841-1907), batıda uzun zaman öğretim görmüş gözlemci, naif bir gerçekliğe ulaşmış, kaliteli eser veren sanatçılarımızdandır. Şeker Ahmet Paşa'nın girişimleri sonucu 27 Nisan 1873 tarihinde açılan sergi Türk Resmi açısından önemli bir başka adımdır. Bu İstanbul'da açılan gerçek anlamdaki ilk sergi olmuştur. Bunu Ahmet Ali Efendi'nin çabalarıyla 1 Temmuz 1875'te açılan ikinci bir sergi izlemiştir. Sergide Levanten ve azınlık sanatçıların yanı sıra Ahmet Ali Paşa, Ahmet Bedri, Halil Paşa, Osman Hamdi ve Nuri Bey gibi Türk ressamların resimleri de yer aldı' (www.lacivert sanat.org). Gerek ölü doğa resimleri, gerekse peyzajlarında dikkat çekici bir ayrıntıcılık göze çarpar. Resimlerini hiçbir disiplinsiz serbestliğe gitmeden ve resmini ciddi çalışma gerektirdiğine inanarak oluşturmuştur.

'Türk Resim Sanatı'nda çalışkanlığı yanında, ilk ölü doğa resmini ülkemizde sevdirmesiyle tanınan sanatçıların başında Ressam Miralay Süleyman Seyyit gelir. Son derece sabırlı bir fırça ile çiçek resimleri yapan bu ressamın geçmiş kuşaklarımızı en çok

duygulandıran sanatçılardan biri olduğu kuşkusuzdur. Resimde hiçbir öğeyi fırça vuruşlarının sarhoşluğuna bırakmayan sanatçı kendine has bir renk üslubuna sahiptir. Bir savaş kompozisyonu da yaptığı söylenen sanatçının eserlerinin çoğu kaybolmuştur. Birçok eserini de gelişigüzel elden çıkaran sanatçı hakkında pek fazla bilgiye sahip değiliz. Osman Hamdi ise babası tarafından 1857’de Paris’e hukuk öğrenimi amacıyla gönderilmiş olmasına rağmen, aynı zamanda Boulanger ve Jean-Leon Gerome’ın atölyelerinde çalışarak resim dersleri almıştır. Osman Hamdi, Türk Resmi’nde batılı anlamda figürü ilk olarak kullanan sanatçıdır’ (www.lacivertsanat.org)

‘Türk resim sanatının Erken Dönem’i olarak bilinen 19.yy da hala minyatür sanatının etkileri görülmektedir. Minyatür sanatının ince işlemeciliği, ayrıntılara düşkünlük resimlerde çoğunlukla kullanılmıştır. Sanatçılar batıyı gözlemlemekle kalmış, aynı konular etrafında dönerek fazla bir gelişim katedememişlerdir. Çoğunluğu asker olan bu ressamılar hakkında fazla bilgiye bulunamamış, yapılan resimlerin çoğu da günümüze ulaşamamıştır.

Türk ressamılar 20.yy’da ilk kez bir örgüt çevresinde birleşmişlerdir. İlk Türk Ressamılar Derneği 1908’de kurulan Osmanlı Ressamılar Cemiyeti’dir. Derneğin adı 1921’de Türk Ressamılar Birliği’ne, 1926’da Türk Sanayi Nefise Birliği’ne, 1929’da da Güzel Sanatlar Birliği’ne dönüştürülmüştür. Sanatçılar arasında belli bir dayanışma sağlayan, düşünce alışverişine olanak veren bu tür örgütler daha ileride belli akımların savunucusu olarak da ortaya çıkmıştır’ (www.kulturturizm.gov.tr.)

‘1914 yılında Türk Resim Sanatı’nda Avrupa’daki resim anlayışına yaklaşan bir resim patlaması görülür. M. Ruhi Arel’in öncülüğünü yaptığı kuruluş çalışmalarına Sami Yetik, Şevket Dağ, Hikmet Onat, İbrahim Çallı, Hoca Ali Rıza, Ahmet Ziya Akbulut, Şerif Abdülkadirzade, Hüseyin Haşim, Ahmet İzzet, Mehmet Muazzez, Mahmut ve İzzet Mesmur adlı sanatçılar katılmışlardır. Daha sonraki yıllarda Feyhaman Duran, Namık İsmail, Celal Esat Arseven, Mihri Müşfik, Hüseyin Avni Lifij gibi sanatçılarında katılımıyla etki alanlarını genişletmişlerdir’ (Başkan 1994).

‘1914 Kuşağı’ veya ‘Türk izlenimcileri’ olarak da anılan Çallı Kuşağı, Türk Resim Sanatı’nda kökten bir değişimin öncülüğünü üstlendi. Sanayi-i Nefise’nin ilk mezunlarının resimlerinde asker ressam kuşağının değerlerine bağlılık sürerken, Çallı ve arkadaşları bir anda gelişmiş bir resim uygulamasıyla gündeme geldiler. 1910-1914

yılları arasında geçirdikleri Paris dönemi, bu kuşağın paletlerinin ışıklanmasını sağladı' (www.petekarici.com). 'Fransa'daki bu eğitimden dönenlerin dışında kalanlar 1914 de 1. Dünya Savaşı'nın çıkması üzerine topluca geri çağırılmışlar, bu nedenle adı geçen sanatçılara 1914 Kuşağı denilmiştir. Çallı Kuşağı, İstanbul görünümülerinden ev mekanlarının içlerine uzanan ve günlük yaşamın doğal akışını yansıtan resim temalarıyla Türk resmine farklı bir perspektif kazandırdı.

Çallı Kuşağı sanatçıları, yeni görüşlerini halka tanıtmak sergiler açmak amacıyla kendilerine Osmanlı Ressamlar Cemiyeti'ni seçtiler. Böylece bu cemiyet yeni faaliyet dönemine girdi. İlk olarak Galatasaray Lisesi'nin sergiye elverişli salonlarında açılmaya başlanan sergiler daha sonraları gelenekselleşerek her yıl açılmaya başlandı' (Erol 1990). 'Sanatçılar sergiler aracılığı ile kendi düşüncelerini halka yaymaya başladılar. En büyük amaçları Sanayi Nefise Mektebi'ne sahip olmak ve öğretim kadrolarında yer almak olan dönem sanatçıları daha sonra başta grubun önde gelenleri olmak üzere sırasıyla kadrolarda yer almayı başarmışlardır.

Öncelikle İbrahim Çallı (1914), Hikmet Onat (1915), Nazmi Ziya (1918), Feyhaman Duran (1919) yıllarında eğitim kadrolarında yer almaya başlamaları ile Türkiye'deki sanat yaşamı Meşrutiyet Kuşağı eline geçti. Avni Lifij ve Namık İsmail de ilerleyen yıllarda bu sanatçılar arasın katıldılar' (Erol 1990).

'1914 Çallı Kuşağı, batılı anlamdaki resmi bugünkü anlayışımıza en yakın biçimde yorumlayan bir dönemdir. Türk İzlenimciliği'nin en güzel örnekleri bu dönem sanatçılarının ürünlerinde görülmüştür' (Artut 2004). '1914 Çallı Kuşağı batı sanatından etkilenmiş fakat onların asıl amaçları Türk Resmi'nin içerisinde bulunduğu durumdan kurtarmak ve ihtiyacı olan değişimi sağlamak olduğu için bunu Türk Sanatı'na yansıtmamışlardır. Bu dönem sanatçıları eskinin bilindik konuları olan saray sahneleri, natürmortlar yerine açık havaya çıkarak doğa görüntülerini tuvallerine aktarmışlardır. İstanbul resme konu olmaya başlamış sisli Haliç görüntüleri, eski sokaklar tuvalerde yer bulmuştur. Aynı zamanda portre ve figür ressamlığı da önem kazanmış, çıplak modeller de resimde konu olmaya başlamıştır. Cami mekanlarını işleyen enteriyörler, eski evler de konular arasında yer alır. 19.yy da Fransa'da ortaya çıkan Empresyonizm prensiplerinin dışına taşarak optik görüntüyü biraz renkçi bir şekilde sunmuşlardır. Eskiye göre konular oldukça yeni, diğerlerinden farklıdır.

Çallı yapmış olduğu çalışmalarıyla kuşağın kendi adıyla anılmasına sebep olmuştur. Resim sanatının bütün türlerini denemiş, çalışmalarında desene ve çizgisel yapıya pek fazla önem vermemiştir. Portre ve figürü büyük çapta kompozisyonlar şeklinde ele almış, Mevleviler, peyzaj, natürmortlar ve ünlü çıplakları önemli eserleri arasındadır.

Feyhaman Duran çağın önde gelenlerinin yüzlerini yaparak Türk Resmi'nin ilk portre sanatçısı olarak dikkat çekmektedir. Natürmort ve peyzajlarında palet ve konu bakımından Çallı'nın portrelerindeki fotografik bir benzemenin yerine, plastik anlatımla güçlendirilmiş bir kuruluş sağlamlığı vardır. Hikmet Onat da bu sanatçılar gibi mavi, mor, yeşil, sarı, turuncu ve kahverengiler içerisinde hareket eder, yalnız Boğaziçi görünürleri dışındaki konulara uzak kalır. Nazmi Ziya'nın birkaç portresi ve figürü dışında resimlerini peyzajlar oluşturur. Sisli İstanbul görüntüleri, güneş ışığıyla aydınlanan ağaçlar Güran'ın tuvallerinde yer bulmuştur. Ortak bir sanat anlayışına sahip oldukları söylenebilecek olan bu grupta Avni Lifij simgeci görünümü, ile farklılık göstermektedir'(www.lacivertsanat.org). 'Avni Lifij resimlerine batan güneşin turunculuğunu, kızılığını aktararak durgun romantik mizacını açığa vurmuştur. Ruhi Arel kısa fırça vuruşlarını kullanarak, ev içlerinin yarı karanlığında gergef işleyen, halı dokuyan süslenen kadınları kendine konu seçmiş ve resimlerine yansıtmıştır' (Elmas 2000). 'Ağırlıklı olarak peyzaj çalışmalarına da yer vermiştir. Namık İsmail savaş sahneleri, öğle sıcaklığında harmanda çalışan insanlarıyla öne çıkan, büyük boy çıplaklarıyla tanınan bir diğer ressamdır. Sağlam deseninin yanında ustaca fırça vuruşlarıyla kendini kanıtlamış bir sanatçıdır. Peyzajlarında dikkate değer bir gözlemci anlayış göze çarpar. Bu resim coşkusu içerisinde kendilerinden sonra gelen pek çok kuşağı etkilemeyi başarmışlardır.

Cumhuriyetin kurulmasından sonra da resim alanındaki çalışmalar desteklendi. Sanayi Nefise Mektebi 1928'de Güzel Sanatlar Akademisi'ne dönüştürüldü. Batı ülkelerinden öğretmenlerin getirilmesi, Türk öğrencilerin Avrupa'ya gönderilmeleri bu dönemde de sürdü' (www.kulturturizm.gov.tr).

'1914 Kuşağı'nın etkili olduğu dönem içerisinde Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğrenimlerini sürdüren gençlerden bir kısmı kendileri için sanat yaratma çabası içerisinde girerek 'Yeni Resim Cemiyeti' adı altında birleşirler. Çoğunluğu 1928 yılında kurulacak olan 'Müstakiller Birliği'nin kurucu üyeleri olan Mahmut Fehmi Cüda, Şeref Kamil

Akdik, Refik Fazıl Epikman, Elif Naci, Muhittin Sebati, Büyük Saim Özveren, Ali Avni Çelebi, Ahmet Zeki Kocamemi gibi sanatçılar, 1914 yılından sonra Sanayi Nefise Mekteb-i Alisi'nde öğrenime başlarlar. Öğrenim sonrasında yurt dışına gönderilmişler ve dönüşlerinde 'Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği' adı altında toplanarak İzlenimci Kuşağın resimde yok ettiği desen ve hacim öğelerini resme yeniden sokmak için harekete geçerler' (Ersoy 1997).

'Çallı kuşağının renkçi tutumunun yanı sıra müstakiller, çizgiye kuruluşa, ve yapısal sağlamlığı öncelik veren resimler yapmışlardır. Özellikle Refik Epikman, Cevat Dereli, Ali Avni Çelebi, Zeki Kocamemi, Muhittin Sebati'nin resimlerinde görülen kübist inşacı eğilimler önemlidir. Mahmut Cuda ve ilk Türk kadın ressamlarından olan Hale Asaf'ın resimlerinde de bu eğilimler görülebilmektedir (www.lacivertsanat.org). Müstakiller 1942 yılına kadar büyük bir etkinlik gösterirler. 1942 yılında sanatçı birliği sağlamayı ve ressam odası çevresinde tüm sanatçıları birleştirmeyi amaç edinerek adlarını bırakırlar, 'Türk Ressamlar ve Heykeltıraşlar Cemiyeti' adı altında birleşerek çalışmalarını sürdürürler. 1950 yılında aynı amaçla bir kez daha ad değiştirerek 'Ressamlar Derneğini' kurarlar' (Giray 1993).

'Ali Çelebi ve Zeki Kocamemi'nin Almanya'da aldıkları uzmanlık eğitimleri onları kübist biçimci ya da kontrüktüvist yaklaşımlara yöneltmiştir. Kontrüktüvist'e yönelen bir diğer ressam da Refik Epikman'dır. Cevat Dereli ise köylü yaşamlarını resmederek toplumsal konulara ilgi duymuştur. Şeref Akdik renk ve ışık arayışlarına önem vermiştir. 'Mahmut Cuda ölü doğa resimleriyle Türk Resim Sanatı'nın en güçlü ustalarından birisi olmuştur' (Altıntaş 1988). Hale Asaf gruba sonradan katılmıştır ve müstakiller içindeki tek kadın sanatçıdır. Sade ve yalın bir şekilde konuları resmetmesi dikkat çekicidir.

'1933 yılı Türk Resim Tarihi'nde izleri silinemeyecek bir dönüm noktası oluşturmuştur. Daha önce Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği'nin kuruluşu ile açılan modern devre Avrupa'dan dönen 6 genç ressamın 'D Grubu' adıyla toplanarak sergiler açmaya başlamasıyla müstakillerin belirsiz bir estetikle kurdukları ekole kesinlik verdi. Türk Resim ve Heykel Sanatı'nın dördüncü topluluğu olması bakımından alfabenin dördüncü harfini alan grup, Kübizm'in ve Soyut Sanat'ın kabul görmesine eğilimli sanatçılardan oluşmaktadır. Nurullah Berk, Abidin Dino, Zeki Faik İzer, Cemal Tollu,

Elif Naci, ve Zühdü Müridoğlu tarafından kurulan grup, 1914 Çallı Kuşağı'na karşı çıkmışlardır. Ekspresyonizm, Fovizm, Kübizm gibi sanat akımlarının Avrupa'da doruk noktasını yaşadığı bir dönemde eğitim görmüş olan Çallı ve arkadaşları sadece çağını tüketmiş bir akım olan İzlenimciliği getirebilmişlerdi' (İskender 1990). 'D Grubu ise batıdaki gelişmeleri Türk Sanatı'na aktarılmasını amaç edinmişler, bu sayede sanatın kurtulacağına inanmışlardır. D Grubu sanatçılarının üslupları, kübist ve inşacı eğilimlere dayanmakla birlikte birbirlerinden farklılık göstermektedir. Ekspresyonizmi reddederek konstrüivist yapıyı benimsemişlerdir. D grubunun kurulmasıyla birlikte resimde yerellik ve ulusallık kavramları da netleşmeye başlamıştır' (www.hurriyetim.com). 'Bu ressamalar Çallı Kuşağı'nın rastgele dağılık renk anlayışına karşı tavır sergileyip, desen ve kuruluşa önem vererek daha çok biçimsel bir eğilim ortaya koymuşlardır. Bu özellikleri açısından müstakillere benzerlik gösterirler' (www.lacivertsanat.org). '1933 yılından itibaren 1944 yılına kadar her yıl olmak üzere 15 sergi açmışlardır. Uzun yıllar Türkiye'de kendilerini gösterebilmelerinin en büyük sebebi de açmış oldukları bu sergiler olmuştur. Bu sergilere dönemin ünlü şair, yazar ve eleştirmenleri de destek vermiş, felsefelerini halka yayarak halkın gruba destek vermesini sağlamışlar ve daha geniş kitlelere ulaştırmışlardır' (Giray 1994). 'Aynı zamanda grup üyelerinin yetenekli olmaları ve dinamizmi de oldukça etkili olmuştur. Bedri Rahmi, Eren Eyüboğlu, Sabri Berker, Salih Urallı, Arif Kaptan, Halil Dikmen gibi sanatçılar birkaç yıl içinde gruba katılmışlardır. D grubu sanatçıları 1933 Üniversite Reformu sonrasında ardarda akademi kadrolarında yer almışlardır. Grup uzun süre etkin bir şekilde çalışmalarını sürdürmüş, 1947 yılında dağılmıştır. Sanatçılar grup dağıldıktan sonra da bireysel olarak çalışmalarını devam ettirmiştir.

D grubu ve Müstakiller Kuşağı ülkemizde resim sanatının gelişmesinde rolleri olan gençler yetiştirdiler. 1932'de Ankara'da öğretime başlayan Gazi Terbiye Enstitüsü Bölümü'nde Güzel Sanatlar'ın yurt düzeyine yayılmasında büyük hizmet payına sahiptirler.

1937 yılında İstanbul resim heykel müzesinin kurulması, plastik sanatlar alanında bir dönüm noktası olmuştur. Bu yıldan başlayarak 1944 yılına kadar uzanan sürede Halk Partisi'nin öncülüğünde sanatçılar yurtiçi gezilerine çıkmaya başladılar. Devlet 1939'da plastik sanatlar alanında bir kez daha el uzattı ve Devlet Resim Heykel Sergisi yarışması düzenledi' (arşiv.hurriyetim.com).

1940'lı yıllar Türk Resmi'nde görülen toplumcu, gerçekçi anlayıştaki ressamılar açısından önemlidir. 1940'larla birlikte Türk Resmi'nde soyutlamacı dışı vurumcu eğilimler de ağırlık kazanmaya başlamıştır. Türk Plastik Sanatlar alanı yepyeni bir oluşum daha kazanmış oldu.

“1937-1948 yılları arasında akademide resim atölyesi şefi olan Leopold Levy geleneksel sanatların önemini kavratmaya çalışmış, öğrenci ve asistanlarına da bunu aşılamaıya çalışmıştır. Bedri Rahmi Eyüboğlu, Levy tarafından akademiye alınan Cemal Tollu, Zeki Faik İzer, Nurullah Berk, Sabri Berkel, Levy'nin oldukça etkisinde kalmış, daha sonra Levy'nin atölyesinde çalışan bir grup ressam 1946 yılında ‘Yeniler Grubu’ adıyla sanat hayatlarına başlamışlardır. D Grubu’nun Türk Resmi’ne hiç katkıda bulunmadığını, yalnızca batının eğilim tekniklerini aktardığını ve toplum sorunlarına yabancı kaldığını ileri süren, Nuri İyem, Avni Arbaş, Turgut Atalay, Ferruh Başağa, Selim Turan ve Agop Arad gibi sanatçılardan oluşan grup, teknik olarak D Grubu’ndan farklı değildi, fakat konuyu ele alış ve uygulamaıyış biçimleri açısından farklı bir yaklaşım sergilemişlerdir’ (Berk 1979). ‘D grubunun aşırı batı yanlısı biçimciliklerine ve ekolcölüklerine karşı çıkmıştır. Toplumsal yaşamı ve bu yaşamın sorunlarını irdeleyen halkın sorunlarını sıkıntılarını sevinçlerini ve hüznlerini yansıtan bir sanat anlayışını savunmuşlardır. O dönemde görüş düşünüş ve uygulama açısından tamamen batı etkisine girmiş olan Türk Resmi’nde yöresellik bilincini egemen kılmak istemişler, kendi amaçları doğrultusunda açmış olduğu sergilerle kendi eğilimlerini açıklamaya çalışmışlardır. Grup çok geçmeden dağılmış ve bu sanatçılar daha sonraki yıllarda grubun kuruluşı sırasındaki belirledikleri hareket noktalarından çok daha farklı eğilimlere yönelmişlerdir. Grubun dağılmasıyla birlikte çeşitli kişisel üsluplar gelişmiştir’ (www.lacivertsanat.org).

‘Batı resminin teknik özelliklerini, el sanatlarının kaynaklarıyla birleştirmek, Türk Resim Sanatı’nı özgün bir kimliğe kavuşturmak, daha da önemlisi, Batı resmini taklit etmekten kurtarmak Bedri Rahmi’nin tek amacı olmuştur ve bunu öğrencilerine aşılamaıya çalışmıştır. Aynı görüşü benimseyen Bedri Rahmi’nin atölye öğrencileri bu amaç çerçevesinde 1947 yılı Mayıs’ında ‘Onlar Grubu’nu kurmuşlar ve çalışmalarını da bu isim altında devam ettirmişlerdir. ‘Bu ressamılardan bazıının, hocaları Bedri Rahmi Eyuboğlu’nun, renk, leke, çizgi ve benek biçiminde özetlediğı resim anlayışından

hareketle kendilerine özgü üsluplar geliştirmelerine karşın yenilik getirmek gibi bir iddiaları olmamıştır. Türk Resim Sanatı içerisinde ilk kez bir grup sanatçı belli bir sanat anlayışı çerçevesinde toplanarak ortak bir sanat üslubu oluşturmaya çalışmıştır. ‘On’lar grubunun kimi üyelerinde, özellikle Mehmet Pesen, Fikret Otyam, Nuri İyem’in toplumsal içerikli portrelerinde, Nedim Günsür’ün ‘Gurbetçiler’ dizisinde, Cihat Burak, Balaban ve Seniye Fenmen’de aynı davranışın değişik çözümlerlerini görebiliriz’ (www.lacivertsanat.org). ‘Bu grupta önceki gruplar gibi Türk Resmi’ne yeni bir tat ve renk getirmiştir. Grup üyelerinden Nedim Günsür ve Neşet Günal naif öğelerinde sezildiği dışavurumcu üslupları ile kırsal kesim insanını anlatan gerçekçi resimleriyle tanınır, toplumsal çelişkileri resimlemişlerdir. Yine grup üyelerinden Orhan Peker ve Turan Erol o yıllarda yeni denemeleri ile dikkat çekmiştir.

Onlar grubunun açmış olduğu sergilerde tuvalerde hat sanatı örnekleri, kilim motifleri, minyatür çağrışımları, çini desenleri görülmeye başlar. Son toplu sergilerini 1954 yılında açan grup daha sonra bireysel olarak sanat hayatlarına devam etmişlerdir.

Batı ülkelerinde İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra yaygınlaşan soyut akım kısa sürede Türk Sanatçıları da etkiledi. Adnan Çoker, ve Lütfi Güney, 1950 yılında Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesi’nde ilk soyut sergiyi açtılar. Daha sonra Çoker ve Güney’i, Sabri Berkel, Adnan Turani, Şadan Bezeyiş, Hasan Kavruk ve Burhan Doğançay gibi sanatçıların soyut çalışmaları izledi’ (www.yapitr.com.com).

‘Resim sanatında 1950 den sonra çok çeşitli eğilimlerin, akımların, düşüncelerin yan yana yer aldığı gözlenmektedir. Farklı yaklaşımları benimseyen sanatçılar birbirlerine üstünlük sağlamadan yapıt vermişlerdir. Malik Aksel halk bilim alanındaki çalışmalarıyla tanınmıştır. Turgut Zaim kırsal kesim izlenimlerini kendine özgü bir üslupla anlatmıştır. Bedri Rahmi Anadolu el sanatlarından etkilenen yapıtlar vermiştir. Sabri Berkel soyut çalışmalarıyla öne çıkar. İbrahim Balaban şair Nazım Hikmet’in özendirmesi üzerine kendi kendini yetiştirmiş bir sanatçıdır. Çalışmalarını Paris’te sürdüren Fikret Mualla kendini yurt dışında da kanıtlayan bir ressam olmuştur. Mimar olan Cihat Burak kendine özgü bir duyarlılığa ulaşmıştır. Adnan Çoker soyut düzenlemeler yönelmiş Salih Acar doğal yaşamdan esinlenen çalışmalar yapmıştır’ (www.kulturturizm.gov.tr)

1960'lara gelindiğinde Türk Resmi'nde üyelerini; Adnan Çoker, Sarkis, Tülay Tura, Devrim Erbil ve Altan Gürman gibi sanatçıların oluşturduğu 'Mavi Grup' adıyla yeni bir topluluk oluşmuştur. Gene bu dönem içerisinde sanatsal faaliyetleri ile adını duyuran diğer sanatçılar arasında Özdemir Altan, Ömer Uluç, Erol Akyavaş, Fethi Arda ve Burhan Uygur gibi isimleri saymak mümkündür. Mavi Grup'tan Tülay Tura, Altan Gürman ve Sarkis soyut düzenlemeler içinde biçim ve renk uygulamaları araştıran lirik coşkuları yansıtmakta, Devrim Erbil ise grafik yanı ağır basan bir ritim arayışı içerisinde görünmektedir.

İstanbul merkezli bu sanatsal yoğunlaşmaya paralel olarak aynı yıllarda Ankara'da Turgut Zaim, Eşref Üren, Refik Epikman, Cemal Bingöl, Abidin Elderoğlu, Cemal Tollu, Malik Aksel, Nurullah Berk gibi sanatçıların 15-20 yıl önce temelini attığı, İstanbul'a alternatif olmayan ancak yine de İstanbul'dan farklı bir sanat ortamı oluşmuştu. Özellikle 1970'li yıllarda etkinlikleri artan öğretim üyesi ressamlardan Adem Genç, Halil Akdeniz, Hayati Misman, Zahit Büyükişleyen, Fikri Cantürk, Hasan Pekmezci, Zafer Gençaydın, ve Habip Aydoğdu gibi çoğu Ankara çıkışlı bu sanatçılar Çağdaş Türk Resmi'ne önemli katkılarda bulunmuşlardır.

3. BÖLÜM

3. 1. Söbütay Özer'in Yaşamı

31.07.1949 yılında Edirne'nin İpsala ilçesinde gazeteci bir baba ve ev hanımı bir annenin çocuğu olarak dünyaya geldi. İlk, orta öğrenimini ve liseyi Edirne'de tamamladı.

1973 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü'nden mezun oldu. 1978 yılına kadar (4,5 yıl) Hasanoğlan Öğretmen Lisesi'nde resim öğretmeni olarak çalıştı. Aynı yıl Gazi Eğitim Enstitüsü'ne öğretmen olarak atandı.

1982 yılında çıkan üniversite yasası gereği, 1985'de lisans tamamlamış Prof. Dr. Oluş Arık, Prof. Dr. Rüçkan Arık ve Prof. Dr. Turan Erol'dan oluşan jüri, 1985 yılında 'Sanatta Yeterlilik'e değer bulmuştur. Doktora karşılığı olan bu çalışma sonrasında Mimar Sinan Üniversitesi'nde kurulan sanat jürisi dosyasını inceleyerek öğretim üyesi olabilmesi için Y.Ö.K.'e teklifte bulunmuş, 1988 yılında da 2809 sayılı yasanın geçici 10. maddesine göre 'Daimi Kadro' ile yardımcı doçentliğe atanmıştır.

'Gazi'ye ilk atandığında çeşitli derslere girmeye başladı. Öncelikle ağaç işleri derslerine verildi. Resim atölyesine hemen verilmedi, bir süre diğer bölümlerde görevlendirildi, ağaç işlerinin yanı sıra temel sanat eğitimi, sanat eserlerini inceleme derslerinden sonra resim derslerine verildi. Yıl 1980'e gelmişti. O günden bugüne yani 26 yıldır sadece resim dersleri vermektedir' (Asomedia 2002). 'Resim Atelye' dersi ile kurumda ilk kez kendi tarafından verilmeye başlanan 'Çağdaş Sanat' derslerinin yanında yüksek lisans ve doktora dersler verdi, tezler yönetti.

1973 yılından buyana hiç ara vermeden sanat çalışmasını sürdürmüş, 43 kişisel sergi açmış, başta devlet sergileri olmak üzere çok sayıda karma sergilere ve yarışmaya katılmıştır. Eserlerinin 1000 den fazlası özel koleksiyonlarda, Ankara Resim Heykel Müzesi, İstanbul Resim Heykel Müzesi, İzmir S. Yaşar Müzesi, İş Bankası, Kültür Bakanlığı, Dış İşleri Bakanlığı vb. kurumlardadır.

1986, 1988, 1990, 1992 ve 1995 yıllarında kendi imkanlarıyla Paris, Milano, Nice ve Venedik'te incelemelerde bulundu.

Kültür Bakanlığı ve Unesco Milli Komitesi vb. sergi jüri üyeliklerinde bulundu.

'2006 yılında 66 Devlet Sergisi jüri üyesi olarak görev yaptı'(Adar 2006).

'Yurt dışı bienal ve tanıtım sergilerinde de yer almıştır' (Asomedia 2002).

‘Gerçekçi ve kalıcı bir sanatın, özgün resimsel değerleri atlamadan, uzun araştırma ve deneyler sonunda kökleşeceği görüşünü ilke edinen sanatçı Ankara’da yaşamaktadır. Bilinçli ve kararlı tutumu ile yer yer soyutlamalar da yapmıştır’ (Adar 2006).

Kendisi ile yapılan bir röportajda; ‘Çocukluğum güzel ve özgür bir dönemdi, o yıllarda Edirne çok küçük bir şehirdi, 30-40 bin nüfusu vardı. Babamda çok rahat ve özgür bir adamdı, gazeteciydi. Gazeteci olduğu için her zaman evde bulunmazdı. Bu durumda bize rahatlık sağlıyordu. Babamın mahalli bir gazetesi vardı. Basın şeref kartın sahibiydi. Ben de resim ile uğraşacağım ressam olacağım demeden önce gazeteci olacağım diyordum. Yaz aylarında babamın yanında matbaada çalışıyordum. Pedal ile baskı basmayı, hurufat dizmeyi çok iyi öğrenmiştim. Benim için çok zevkli bir uğraştı. Fakat baskı üzerine fazla çalışmadım. Baskının kalıbının prova aşamasında heyecanım bitiyor. Ondan sonra aynı şeyi tekrar tekrar basmak eziyet geliyordu. Daha çok yağlıboya, zaman zaman da küçük suluboyalar yapıyorum. Kimi zaman desen çalışmalarım oluyor. Bunları gizli gizli yapıyorum. Bu bir nevi futbolcuların antremanlarına benziyor. ’ diyor (Asomedia 2002).

‘Çocukluğumda resim yapıyordum, yapılan resimlerim de oldukça beğeniliyordu, ancak resim ile tam anlamıyla ilgilenmeyi düşünmüyordum. Lise öğreniminin son yıllarında bu konu üzerine eğilmeye karar verdim. Edirne’de güzel bir yaşamımız evimiz, havuzumuz, vardı. Çocukluktaki yaşantı şeklim zaman zaman resimlerime mutlaka yansımıştır’ (Asomedia 2002).

İnsanın en yakınlarında olan, beğendikleri, hayran oldukları kişiler insana model oluştururlar. Okulda olabileceği gibi okul öncesinde de olabilir bu kişiler. Özer’in hayranlıkla izlediği, örnek aldığı kişi annesi olmuştur. ‘Annesi ilkokul mezunuydu ve sanatla ilgili değildi, fakat elinden kalem düşmezdi. Nakışlar yapar, kendine göre oylar yapar, desenlerini kendisi çizerdi. Taklit yapmaz kendi yaratırdı. Hatta ufak tefek resimlerde çizerdi’ (Asomedia 2002). Annesinin desene, nakışa olan bu merakı sanatçıyı oldukça etkilemiştir.

Çoğu ressamın okul hayatında etkilendiği, ona yön veren, onu destekleyen bir resim öğretmeni olmuştur. Ressam Söbüta Özer’de sınıf öğretmeni Emine Kutay’dan oldukça etkilenmiştir. ‘Emine Kutay resmi çok seven bir öğretmendir. Resimde öne çıkan öğrencilerini ayırmasar, değişik çalışmalarla onları yüreklendirir. Okulda oluşturulan

resim müzesinde, öğrencilerin başarılı çalışmaları yer alır. Yaptığı sarı bir tren resminin arkadaşları arasında ilgiyle karşılanması Özer için büyük bir mutluluk olur' (Yüksel 2002).

'Ortaokul yıllarında resim öğretmeni Süheyla Saatçi, özellikle desen konusunda önemli ilk bilgileri aldığı öğretmeni olur. Lise yıllarında ise öğretmenin özellikle kopyalar yaptırması, onun yaptığı röpröduksiyon kopyalarında da ne kadar başarılı olduğunu ortaya çıkar ve yapmış olduğu kopya resimler sergilendiğinde arkadaşları ve öğretmeni tarafından büyük ilgiyle karşılanır.

Edirne lisesi'ni bitiren Söbüta Özer'in sonrasında yolunu nasıl sürdüreceği konusunda kafasında iki seçenek vardır; Baba Kemal Özer gazetecidir, 'Vatandaş' gazetesinin sahibidir. Matbaa alışkın olduğu, bildiği bir yerdir. İş hazır. Ancak birde resim vardır. Yaptığı resimler öğrenciliği boyunca övgülerle karşılanmıştır.

Edirne İstanbul'a yakındır. Liseyi bitirdikten sonra Özer, Güzel Sanatlar Akademisi'ne gitmeyi düşünmeye başlar. Resim eğitimi alabileceği başka bir okulu bilmez, duymamıştır da.

Gazi Eğitim Enstitüsü'nde öğrenci olan bir akrabasını görmek üzere Ankara'ya gelmesi tüm yaşamını etkileyecek çok önemli bir adım olur Özer için. Gazi Eğitim Enstitüsü'ne geldiğinde, Mimar Kemalettin'in yaptığı görkemli o tarihi binanın merdivenlerinden çıkarken büyüldüğünü ayırmsar. O binada okuyabilmek düşlerini süslemeye başlar. Edirne'ye dönmez, sınav tarihine kadar Ankara'da kalıp sıkı bir çalışmaya girer. Resim bölümü sınavlarını kolayca kazanır.

Ortaokul ve lise yıllarında sınıflarını geçer ama çok başarılı bir öğrenci değildir Söbüta Özer. Gazi Eğitim Enstitüsü'nde ise, resim yaparken duyduğu mutluluk derslerine dört elle sarılmasını getirir beraberinde. Gecesini gündüzüne katarak çalışır. Öğretmeni Turan Erol genç öğrencinin çabasını destekler, ona atölyenin anahtarını verir. Böylece geceleri, hafta sonları da çalışma imkanı bulur.

Başlangıçta öğretmeni Turan Erol'dan çok etkilenen Söbüta Özer ona gizli gizli öykünür. Öğretmeni boyayı nasıl sürer? Hangi renkleri kullanır? Hangi konuları çalışır? Bir süre genç Özer'in tuvalinde yinelenip durur.

Bu arada sergilenen ilk yapıtları Devlet Resim Heykel Sergisi'ne verdiği resmi ve heykeli olur. Son sınıftadır. DYO sergilerine katılır. Cumhuriyetin 50.yılı nedeniyle açılan iki özel sergide resimleri yer alır.

Gazi Eğitim Enstitüsü'nde öğrenci olduğu yıllarda öğretmenliğin önemini de kavrayan Söbütay Özer, öğretmenliği seveceğini anlar. Örnek bir öğretmenin kendini çok iyi yetiştirmesi gerektiğine inanır. O gün bugündür de bir öğretmen olarak kendisini geliştirmeyi ve yetiştirmeyi çok önemser.

Kişisel ilk sergisini 1979 da açan Ressam Söbütay Özer 'güneye bakan, bol ışıklı ferah' atölyesini çok sever. Zaman zaman kaçıp buraya saklanır. Bu kaçıp saklanmalar bir sanatçı için olmazsa olmaz' lardır' (Yüksel 2002).

Başlangıçta dolmuşlar, bisikletliler ve çay bahçeleri oldu konuları. Zamanla daha çevreci temalara kayd. Gelincik, güvercin, leylek ve tekne motifi görüldü bu dönemdeki resimlerinde.

Rengin ve lekenin öne çıktığı, boya dokusunun önemsendiği çalışmalar dikkati çeker...

3. 2. Söbütay Özer'in Kişiliği

Söbütay Özer çok mütevazı, sakın kişilikli yapısıyla ve herşeyden önce yanlışlarımızdan çok doğrularımızı öne çıkaran eleştirel bakışıyla resim çalışmalarımıza ışık tutmuştur(www.alattinbender.com).

Söbütay Özer, sevgi dolu, son derece sakın ve alçakgönüllü yapısı ile eserlerinin yanı sıra kişilik özellikleri ile de dikkat çeken bir sanatçımızdır. Her şeye olumlu ve yapıcı yaklaşma eğiliminde olan bir kişiliğe sahiptir.

Söbütay Özer'in aldığı aile eğitimi onun bütün hayatı boyunca yönünü çizmiştir. Dürüst bir aile reisi, şefkatli bir baba, çalışma düzeni hiç şaşmayan bir ahlaka sahiptir. Ailesine ve çocuğuna düşkün, sakın bir yaşantısı olan Özer, kendi isteğini yaşayan birisidir.

Hemen parlayıveren asabi bir yapıdan uzak, oldukça toleranslı, açık sözlü bir kişilik sahibi olan sanatçı, insanı insan olarak kabul eden ve insanlar arasında herhangi bir ayırımı gitmeden insana insanca değer veren bir ressamımızdır.

Sanat dünyasında yetkin kişiliği ile kendisini kanıtlamış bir ressamdır. Çok iyi bir sanat eğitimcisi, sadece öğrencilerine değil çevresine de örnek bir sanatçı, ciddi ve planlı çalışmaları ile çevresinde insanların tasvibini ve takdirini kazanmış bir insandır.

Sanatçının eğitimlik gibi zor ve bir o kadar da sabır isteyen bir mesleğe sahip olup, aynı zamanda da üretebilmesi oldukça zor bir uğraştır. Eğer o kişi ressam, ürettikleri de resim olunca gerçekten işi daha da zorlaşıyor. İşinden, evinden artırdığı zamanını atölyesinde geçirip sanatını büyük bir sabır ve incelikle icra etmek Özer için adeta bir tutku. 30 yılı aşan sanat hayatı içerisinde 43 kişisel sergi açan, yurt dışında ve yurt içinde sayısız karma sergiye katılan Özer, gerçekten zor olanı başarmış, Gazi Üniversitesi ve Türk Resim Sanatı'nın haklı gururu olarak tarihteki yerini almıştır.

4. BÖLÜM

4. 1. Söbütay Özer'in Sanatı

Gelincikler, güvercinler, leylekler, bisikletler ve dolmuşlar... Bazen gelincik tarlasına konmuş güvercinler, bazen bir tarla dolusu leylek... Kendinizi kaptırıp tam hayallere dalarken birden kentin ortasında dolmuş duraklarında, yada bisikletler arasında bulup irkilirsiniz. Söbütay Özer'in tuvallerinde can bulanlardır sizi gerçekle hayal arasında gezdiren.

‘Özellikle kırmızı ve maviyi göz okşayıcı kullanışıyla tanınan Söbütay Özer, yakın çevresini sürekli araştırmacı gözle tarayan bir ressamdır. Geçmişe nostaljisiyle, bugünkü araştırmalarının sonuçlarını tuval üzerinde başarıyla birleştirmektedir’ (Kahramankaptan 2001).

‘Resme soyutla başlayıp nesnel devam eder Özer, soyut resmi zaman zaman dener, fakat yeterince haz vermez. Belli bir noktaya geldikten sonra sanki geriye döner gibi olur. Figüratif resimden ayrılamaz. Soyut olarak başlar, kurgusunu soyut olarak kurar, lekeler benekler üzerinde durur. Özellikle lekeci ve renkçi çalışmalar olur bunlar. Ama sonunda yine figüratif öğelerle daha tanınabilir konular olarak ortaya çıkıyor’ (Kahramankaptan 1997).

‘Söbütay Özer’de ilk dikkati çeken şey, boya dokusunun tadını ve kıvamını ortaya koyarak izleyiciye öncelikle bunları duyumsatmasıdır. Bir tür oyun güdüsünün tatmini gibi zengin boya katmanları olanca arınmasıyla konuyu soyutlar doğa gerçekliğinden. Doğa gözlemi her şeydir Özer için. Onun resim evreninin çatısı yaşadığı yerlere ilişkin tutulan görsel notlara benzer. Sanatsal geçmişinde dönemlere yayılmış temalar yok değildir. Ama bunlar, doğadan aldığı renk ve biçimlere kendi düşsel dünyasının metaforları amacıyla yöneldiği bir tür içe kapanma dönemleri olarak yorumlanabilir. Sanatçının resim serüveni bir yolculuk tutanağı gibidir. Sanıldığığının aksine bu yolculuklar her zaman uzak mesafeleri kapsamaz. Kimi zaman masa üzerinde duran bir objeden (çaydanlık, vazo, veya başka bir şey) yola çıkarak, tuval üzerinde tekrar aynı objeye dönmenin uzun ve çetrefilli serüvenini yaşıyor sanatçı. Sonuçta buda bir yolculuk. Muhakkak kilometreleri kapsamaması zorunlu değil. Görünenin algı süzgeçlerinden geçirilerek resimsel bir öge olarak dışavurumu öteki her tür uzaklığı ikincil bir konuma

itiyor. Zaten böyle olduğu içindir ki, çevrede görünen her konu aynı duyarlılıkla yansıyor tuvale. Oyun oynayan çocuklardan tekneler, satıcılar, kediler ve kuşlara kadar uzanan geniş bakış açısı için ele alınışındaki ana kaygının bir tür bahane olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Onun resim dünyasını oluşturan geçmişten bugüne uzanan geniş panoramasına bakıldığında, bu içten ışıyan renklerin sağlam bir kurguyla karıldığı görülür. Bir de biraz küçük şeylere odaklanmış yaşam felsefesinin izleri (Cumhuriyet 2004).

‘Söbütaş Özer resme karşı içten davrananlardandır. Rengi ustaca kullanır tuvallerinde. Özellikle, kalın fırça darbeleri ile oluşturduğu dokudaki renksel armoni ve ritim, resmin okunuşuna ayrı bir tat katar. Resimlerinde kullandığı nesneler, figürler, O’nun doyasıya yaşanmış çocukluğunun ya da artakalan çocuksu düşlerinin ürünüdür hep. Selimiye Camii’nin müdavimi güvercinler, kuşlar... Çocukluk düşlerimizin vazgeçilmezi bisikletler’ (Zeren 2004).

‘Beyazın, siyahın, sarının armonisinde leylekler alır sıradaki yerini. Arabesk kentleşmenin ürünü ‘dolmuşlar’ a da yer açar tuvallerinde. Doğacıdır Söbütaş Özer ama bilindik peyzaj ya da ölü doğa resimleri değildir resimleri. Bilinçli deformasyonlarla ya da soyutlamalarla yok etmektedir resminde görmek istemediklerini. Kim bilir, belki de fotoğrafçılara da yapacak bir şeyler kalsın düşüncesindedir. Her şeyden vazgeçse çiçeklerinden vazgeçemez. Can bulur koku bulur çiçekler, kırmızıda, mavide, siyahta morda; onun eliyle onun diliyle’ (Zeren 2004).

Resimlerinin başlangıcında doyasıya yaşanmış çocukluğunun izleri olduğunu söylemektedir Özer. Devamında da şöyle der; ‘güvercinler, kuşlar, bisikletler, çocuk parkları, evimizin bahçesindeki çiçekler... Artık bu özgürlüğü yaşayamıyor olsak da bunu resimlerde yaşamaya, yaşatmaya çalışıyorum. Çiçeklerle birlikte resimlerim renkçi bir özellik kazanmaya başladı. Lekeci resimler üretmeye başladım. Doku unsurunu kalın çizgilerle, estetize bir algı ile kullanmaya başladım. Bu bana ayrı bir haz verdi. 32 yıllık resim yaşamımda değişik konular girdi tuvallerime. Aynı konudan yüzlerce resim yaptım ama önemli olanın aynı konu olmaktan çok aynı resimler olmamak olduğunu hep bilincinde oldum. Rengi hep sevdim. Her resimde bir rengin tadına varmaya çalıştım. Sonrası, eskiye olan tutkumun ve birazda nostalji yaşamının heyecanı ile demir

karyolanın ferforje başlığı ile başlayan ve figüral boyutlara uzanan yeni resimsel öyküler ama tabi boyadaki kimliğimi de koruyarak' (Zeren 2004).

'Son resimlerinde insan figürlerinin daha bir öne çıktığı görülmektedir. Bu resimlerde yalnızlaşmış, sıkıştırılmış örselenmiş insan kimlikleri kadın ve erkek figürleri sorgulanıyor. Belki leylekleri gibi, çiçekleri gibi ritmik değil ama hüznünde yer bulmuş bu soyağacında, kırmızı da siyahta' (Zeren 2004).

Söbütay Özer'in resimlerinde çocukluğunun etkileri o kadar büyük ki; 30 yılı aşan resim hayatında neredeyse bütün resimleri çocukluğu, yaşadıkları üzerine kurulu. Aslında kısaca Edirne demek daha doğru olur.

Güvercinler resimlerinin olmazsa olmazlarından. Kendisi ile yapılan bir röportajda resimlerindeki bu güvercin aşkıyla ilgili şöyle söylüyor: 'Yakın komşularımız güvercin beslerdi Edirne'de, güvercinleri uçururlar, takla attırırlar, kendilerine göre şampiyonalar düzenlerlerdi. Ben onları hep uzaktan izlerdim. Evimiz Edirne'de Selimiye Camisi'ne çok yakındı. Selimiye Camisi'nin dış avlusunda iki tane güvercin heykeli vardı. Bunlara ben çok sempati ile bakardım. Sonradan düşünüyorum tabi. O zamanlar böyle şeyler yapacağımı düşünmüyordum. Bu cami avluları, güvercinlerin yaşadığı yerler. Oralardan da etkilenmiş olabilirim. Hacı Bayram Camisi'ne gittim bir gün. Bir kilo buğday aldım. Güvercinleri yavaş yavaş buğdayla yanıma yaklaştırdım. Onların desenlerini çizdim. Fotoğraflar çizdim yaklaştımadığım zamanlarda. Onlarla resme başladım yavaş yavaş' (Kahramankaptan 2001).

'Resimlerinde kullandığı bazı formlar, şu anda günlük hayatta fazla kullanılmayan, hafif eskiyi çağrıştıran, ilginç çaydanlık, kase formları; bunlar içinse şöyle söylüyor: 'Edirne bir tarih kentidir. Biz eski evlerde, yıpranmış konaklarda oturduk. Bahçemizde bodrum katımızda bugün nostaljik obje diye söz edebileceğimiz objelerle haşır neşir olduk. Bahçemizde çok güzel bir kuyu, güzel bir havuz vardı. Bu objelere ve eskiye olan bağlılığım sanırım oradan geliyor. Ama zaman zaman antikacıları, eskicileri geziyorum. Oralarda bana daha resimsel gelen nesneleri arıyorum. Bu aralar eski sandalyeler üzerinde duruyorum. Eski saatler almak istiyorum, biraz pahalı ama... Alamazsam bazen fotoğrafını çekiyorum, küçük notlar alıyorum. Aklımda kalanları resimde yapmaya çalışıyorum. Araştırma objeleri bunlar'(Kahramankaptan 1997).

‘Birde gelincikler var tabiki. Gelinciklerin hem renkleri hem de nazlı tarafları onu çekmiş. Çiçeklerin içerisinde en nazlısının gelincikler olduğunu düşünür. Ama gelinciğin o nar kırmızısı rengi belki daha baskın geliyor. Gerçi çok çeşitli tonları var. Mesela Trakya’daki gelincikler oldukça koyu, ince saplı. Ankara’daki gelincikler daha yerde, yükselmiyorlar. Daha kalın saplı, birazda turuncuya yakın oluyorlar. İstanbul taraflarında ise çok koyu renkteler gelincikler. Bunları Ziraat Fakültesi’nden hocalarla tartışmış. Onları cinslerine ayırmışlar. Özer en çok ince saplı, kopardığınız zaman hemen soluveren gelincikleri seviyor. Hatta çocukluğunda bu gelinciklerle oynar onlardan manto, bebekler yaparmış ve tüm bu gelincik sevgisini çocukluğuna bağlıyor’ (Kahramankaptan 2001).

‘Leylekler Özer’in çok sevdiği hayvanlardır. Belki gelincikler gibi insanların saygı duyduğu varlıklar olduğuna inanıyor. Gelincik sanki saygı duyulan çiçek gibidir. Leyleğin de sanki kutsallığı vardır insanlar arasında. Hatta baba leylek derler, insanlar zarar vermezler. Özer’in de bu yüzden sempatisi vardır leyleğe karşı’ (Kahramankaptan 1997). ‘Edirne Akdeniz’den gelip Hollanda’ya uçan leyleklerin uğrak yeridir. Daha doğrusu Edirne de çok sayıda göçmen kuş vardır. Çocukluğunda onların kutsal olduğu ve sevilmesi gerektiği öğretilirdi’ (Asomedia 2002). ‘Leyleklerin yuvalarını gelişlerini gidişlerini çok inceler. Ama resim olarak düşünmemiştir. Birgün biçilmiş bir buğday tarlasını yakıldığını görür. Yakılan buğday tarlasının etrafında leylekler toplanmıştır. Yanmış olan bölüm koyu diğer taraf açık, açık rengin üzerinde leyleklerin koyu ve açık benekleri çok resimsel gözüktür Özer’e. Hem leke vardır, hem benek vardır, renk de vardır. Çok resimseldir. O günden sonra leylekleri yapmaya başlamıştır. Herhalde konu olarak da biraz baskınlaştığını düşünüyor’ (Kahramankaptan 2001).

‘Leylekleri resimde benek olarak düşünür. Bu beneklerin dağılımında ritimler arar. Kontrast çizgiler arar. Bunlarla kompozisyonlar kurmaya çalışır. Yani resme soyut başlıyor, soyut kurguyla daha özgür düşünüyor. Ve konuyu ortaya çıkarıyor. Özer’e göre konu hiçbir zaman resmin önüne geçmemelidir’ (Asomedia 2002).

‘Sanatçıyı Ankara’da en çok etkileyen dolmuşlar olur. Motiflerinin çoğu Edirne’den kalmadır. Yağlı güreşler hariç Edirne’den çok etkilenmiştir. Özer’in minibüs resimlerine başlayışı eski bir ‘skoda’ dan çıkışlıdır. Ankara’da eskiden chevrolet de vardı. Minibüsler renk armonisi olarak büyük bir mavi leke ile küçük bir turuncu çizgiden oluşurdu. O turuncuyla mavinin kontrastı tamam, miktar dengesi mükemmeldi. Bu durum

Özer'i çok etkilemiştir. Önce bir tane daha sonra iki üç derken dolmuş durakları dolmuş binen insanlar, kuyruklar, kahyalar birbiri ardı sıra tuvaline yansımaya başlar. Hatta kahya resimlerinden birinden ödül alır. Önce renk ilişkisiyle başlayan bu girişim daha sonra biraz değişti. Uzağa çekilince onları doku gibi görmeye başladı. Çok sayıda dolmuşların oluşturduğu armoniler ortaya çıktı. Yaklaşık beş yıl süreyle başka hiçbir konuya girmeden dolmuşlar yaptı. Daha önceki çalışması ise bisikletlerdi. Bisiklet konusunda hız ve hareketi de ön planda tutuyordu. Futuristler gibi değildi ama biraz daha leke ile renkle onların hareketini vermeye çalışmıştır. Bu da yaklaşık 3-4 yıl sürmüştür. Pazarlarda rastladığı horozlar ve tavuklar üzerine de çalışmaları olmuştur. Yine bu resimlerde devlet sergilerine katıldı ve ödüller aldı. Şimdilerde bile bazen kümes hayvanlarının satıldığı yerlere gidip incelemelerde bulunduğunu söylüyor' (Asomedia 2002).

'Doğadan ve yakın çevresinden edindiği izlenimlerin yanı sıra, kimi zaman günlük yaşamın olağan kesitinden alınan görünüm, O'nun konuları arasında yer aldı. Çoğu zamansa sıradan tanıdık nesneleri resminin bir ögesi olarak kullandı ve dikkatimizi belkide çoğumuzun üzerinde durmadan bakıp geçtiği nesnelere çekmeye çalıştı. Bazen bahçemizin köşesinde yer alan bir tulumba, bir vazo, bir sepet ya da bir şapka onun tuvalinde ayrı bir anlam kazandı. Yıllardır bilinçli ve kararlı tutumuyla sanat ortamına kendini kabul ettirip hak ettiği yere ulaşmıştır' (Elmas 2004).

'Turan Erol'un öğrencisi olmasına rağmen Orhan Peker gibi yakın çevresindeki her objeyi, her konuyu imbikten geçirerek süzdükten sonra resmeden bir sanatçıydı Söbüta Özer. Bu amaçla, her fırsatta Ankara Kalesi eteklerindeki antikacıları dolaşır, ilgisini çeken kırmızı bir gemici feneri, yuvarlak hatlı eski bir ahşap iskemle, sarkaçlı-sarkaçsız duvar saatleri, bakır bir sürahi, mavi sırlı çinko bir çaydanlık, kararmış kömürlü ütü gibi pek çok objeyi satın alır, atölyesine istifler; bu objelerin tuvaldeki yerini almasını beklerdi. Son dönemlerinde, yazlarını geçirdiği Ayvalık evleri, burada gördüğü iki tekerlekli eşek arabaları ve tekneler de Özer'in tuvallerinde yer bulmaya başladı' (Bender 2006)

'Rengarenk maviler, karmen kırmızıları, acı kahverengiler, parlak sarılar, zümrüt yeşillerini öyle ustaca kullanır ki, renkleri onun tuvallerinde doruğa ulaşır; açık koyu

lekeler renkli grilerle dengelenir hep. Boyayı dokular halinde öyle yoğun kullanır ki, izleyenler fırçanın nasıl coştığına, nasıl salındığına tanıklık ederler' (Bender 2006).

'Söbütay Özer bir resim tutkunudur, çalışkandır. Kendine özgü bir resim dili yakalamaya çalışır. 1976-1977'lerde oluşturduğu 'lalahan istasyonu' çalışmalarını daha sonra minibüs konvoylarını, durakta bekleyen kalabalıkları, konu alan resimlerinde boyayı dingin bir renkçilikle birleştiren, olgun bir sanatçı tutumu vardır' (Aydın 1993).

'Bir sanatçının kendinden önceki ustalarını sevmesi, onların yolundan gitmesi doğaldır. Hatta bu konuda işin başında belki başka seçenekte yoktur. Plastik sanatlar tarihi bunun örnekleri ile doludur. Georges Brague'nin de dediği gibi; 'Biliyor musunuz, ben henüz genç bir adamken Cezanne gibi resim yapmaktan daha kuvvetli bir isteğim yoktu. Mutluyum ki arzum olmadı. Zira ben, o takdirde hiçbir zaman Biague gibi resim yapamayacaktım. Eğer bütün dualar yerine getirilse idi bir ressam için ne kadar tehlikeli olurdu' (Aydın 1993).

'Söbütay Özer belli bir dönem hocası Turan Erol'dan ve Orhan Peker'in fırça vuruşlarından etkilenmiştir. Bunun yanında Bonnard, Fethi Arda gibi isimlerde bir dönem Özer'i etkilemiş ama daha sonra kendi özgün resim dilini yakalamış ve kendi sanat dilini oluşturmuştur. Özer'in etkilendiği belli bir akım yoktur (Adar 2006).

Özer resmini anlatırken, 'Resim benim karşıma bazen bir çırpıda çıkıyor bazen değişiyor, bu arada soyut öğeler üzerine figüratif motifleri koyuyorum, benim resmime nesneler de giriyor' diyor.

'Söbütay Özer'de sevgiden de öte resim aşkı, resim hırsı öğrencilerine de yansır. Öğrencilerine her zaman şu öğüdünü verir: 'Kendinize ve resminize her zaman dürüst olun, bu bir kişilik meselesidir, sanat insanın içindedir, insan gelişirse oda gelişir' (Aydın 2003).

'Bilinçli ve kararlı tutumuyla yer yer soyutlamalar da yapan Söbütay Özer, plastik öğelere titizlikle bağlanan, kendine özgü kurgusuyla, renkli ve olgun bir paletin sahibi, sessiz ve alçakgönüllü bir ressamdır. Gerçekçi ve kalıcı bir sanatın özgün resimsel değerleri atlamadan, uzun araştırma ve deneyler sonunda kökleşeceği görüşünü ilke edinmiş bir sanatçıdır' (Selvin 1992).

'Özer'in resimlerinde ritm renk ve leke en önemli üçlü öğe olarak karşımıza çıkmaktadır. Resimlerinin ana unsurunu oluşturan bu üçlü, gizli bir alt yapı ögesi olarak

tüm resimlerinde kendini hissettirir. Bazen açık-koyu, bazen sıcak-soğuk ilişkisine dayanan leke değerleriyle yaptığı resimler, uçan ya da duran leylekler, çiçekler, güvercinler, son derece canlı cıvıl cıvıl bir ritm oluşturur' (Elmas 2004).

'Özer'in çalışmaları ağırlıklı olarak iki katmandan oluşur. Birincisi, farklı geniş geometrik parçalanmalardan, birazda doğaçlama yoluyla, oluşturduğu aynı zamanda soyut bir görünüm arz eden üst katmandır. İkincisi ise bu soyut görünüm üzerine yerleştirilen figüratif nesnelerden oluşan alt katmandır. Genellikle koyu değerlerden oluşan alt katman, kalın bir boya dokusu oluşturacak şekilde hazırlanmıştır. Bu koyu zeminde ışık etkisi gösterecek açık değerlerin kullanımıyla yüzey mistik bir görünüme kavuşur. Üst katman ise, alt katmanın doğaçlama oluşumuna karşın biçimsel öğelerin devreye girmesiyle daha disiplinli ele alınmıştır. Burada tesadüflere yer verilmez. Her nesnenin nereye geleceği hesaplanarak yüzeyde dengeli ritmik bir görünüm oluşturur. Bazı yerlerde kullanılan yumuşak geçişlerle, iki katman arasında bütünlük sağlanır. Bu aynı zamanda üste yerleşecek figüratif elemanlara da bir mekan duygusu kazandırır. Sonuç ortaya çıktığı zaman farklı geniş geometrik parçalara bölünmüş, soyut bir kurgu üzerine yerleşen figürlerle çok renkli, çarpıcı, kontrast bir görünüm ortaya çıkar ve izleyicide zengin bir ritm duygusu uyandırarak görsel bir şölene dönüşür' (Elmas 2004)

'Geleneksel ritm duyarlılığını Osmanlı hat sanatının arabesk hareketliliğine dayalı bir ritm anlayışına yöneltmiştir. Arabesk vurgulama beneklerle gerçekleşmiştir. Hemen bütün resimlerinde hareket birimi eğikler, beneklerin bakışlarımızın tamamlamasıyla çizdikleri arabesklerle sağlanmaktadır' (Keskinok 2001).

Söbütay Özer bir söyleşide şöyle diyor; 'Resim gece gidilen bir yol gibidir. Arabanızın farları (yolu) ne kadar aydınlatıyorsa o kadar görürüz. Ondan sonra karşımıza ne çıkacağını sadece düşeriz; o anda göremeyiz ama ilerledikçe her şey ortaya çıkar' (Helikon 2004).

'Söbütay Özer yaratma sürecini böyle açıklıyor. Bir de sevilen yaşantısını anlamlı kılan motiflere kancayı takmak var.... Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun ona yıllar önce söylediği bir sözü unutmamıştır: Eyüboğlu onun 'Neden aynı konudan bunca resim?' sorusuna: 'Akılda kalsın diye' yanıtını vermiştir. Belirli, seçilmiş temalardan sayısız, ama birbirinden farklı resimler... Ressam el yordamıyla ilerlediği bir yola izleyenleri de sürüklüyor. Aslında bu yolda onun asıl rehberi içtenliktir. Onun elinde sıradan şeyler

çekicilik ve gizem kazanır. Genelde beyaza dayanan nötr alanlarda şakıyan canlı kırmızılar, sarılar maviler, gözlerimize bir şenlik bir şehrayın sunuyor' (Helikon 2004).

'Son resimlerinde gördük ki daha bir ön plana çıkar olmuş insan figürleri. Bu resimlerde yalnızlaşmış, sıkıştırılmış, örselenmiş, insan kimlikleri, kadın ve erkek figürlerle sorgulanıyor, sorgulatılıyor. Belki leylekleri gibi, çiçekleri gibi ritmik değiller ama hüznün de yer bulmuş bu soyağacında; kırmızıda, siyahta' (Zeren 2004).

'Öğretmenliğe gönlünü adanmış üretken bir sanatçıdır. Söbütaý Özer bilinçli ve kararlı tutumu ile, gerçekçi ve kalıcı bir sanatın, özgün resimsel değerleri atlamadan, uzun araştırma ve deneyler sonunda kökleşeceği görüşünü ilke edinmiştir. Bir sanatçının ünvan için uğraşmasının sanatından çaldığına inanmaktadır' (Bender 2006).

Özerin yetiştirdiği öğretmenler içerisinde üniversitelerin eğitim kadrolarında yer alan çok sayıda sanat eğitimcisi vardır. Özer gerek sanatçı kişiliği gerekse öğretmenliği ile öğrencilerini etkilemeyi başarmış, onlar üzerinde kalıcı izler bırakmıştır.

Özer'in öğrencilerinden biri olan ve şu anda Selçuk Üniversitesi'nde Resim-iş Öğretmenliği bölümünde görev yapmakta olan Nihat Şirin, sanatçıyı anlatırken şöyle diyordu: '1978-1983 yılları arasında geçirdiğim öğrencilik hayatımda, 1980 yılında bir dönem resim atelye dersi gördüm, hocam da Söbütaý Özer'di. Zaten Endüstriyel Tasarım bölümü mezunu olduğum için tek dönemlik resim atelye dersi gördük. Kısa bir sürede olsa çok şey öğrendim kendisinden. Tanıştığımız süre içerisinde karmaşanın bol olduğu bir dönemdi, öğrencileriyle fazla yakınlık kurmuyordu ama öğretmenliğinden dolayı uzak da kalamıyordu. Sınıfımızda her siyasi görüşten insan olmasına rağmen sınıfı kendi etrafında toparlamayı, birleştirmeyi başarmıştı. Öğrencileri serbest bırakmaktan ziyade belirli bir konu etrafında toplardı. Sosyal içerikli konuların ağır bastığı bir dönemdi. Ankara'nın rengarenk gecekondualarını sıkça çalıştırmıştı. Toplumsal gerçekçi konular dilenci, yaşlı gariban insanlar sıklıkla tuallerimizde yer bulurdu'(Adar 2006).

'Resimlerinde öğrencilere çalıştırdığı konudan ziyade konunun ortaya koyduğu renklerle oynamayı severdi. Konu amaç değil araçtı. Özellikle kendi resimlerinde objelerin deformasyonundan çok hoşlanır, resmi tamamlamayı öğrencilere bırakırdı. Genellikle resimleri yarımış izlenimi verir, öğrencilerine de bunu yapmalarını tavsiye ederdi. Bitmiş bir resmin karşısına geçen seyirci hayran hayran resmi izler geçer gider fakat resimde tamamlanmayan bir şeyler bırakırsanız resmin karşısına geçen seyirci

yarımı fark eder, ben olsaydım diye başlar ve kendince tamamlamaya çalışır. Böylece her resimde izleyici kendince bir şeyler bulur ve bu şekilde neredeyse bütün seyirciye hitap eden resimler ortaya çıkar’(Adar 2006).

‘En önemli özelliklerinden birisi eleştiri almayı çok seven birisi olmasıdır. Resimlerinin eleştirilmesinden hoşlanır, uzmanlardan olduğu kadar diğer insanlardan da eleştiri almasını sever ve bu eleştirileri resimlerinde değerlendirirdi. İletişimi çok iyi bir öğretmendi, bildiğini kendisinde saklamayı sevmez, ne olursa öğrencisiyle paylaşırdı. Öğrencilerinin her şeyi öğrenmesini isterdi’(Adar 2006).

‘İlk dönem resimlerinde Turan Erol’unakilere benzerlik vardır. Turan Erol’un resimleri de yarımış izlenimi verir. Orhan Peker ki Türkiye’nin en büyük lekeçilerinden biridir, özellikle dolmuş resimlerinde onun etkileri görülür.

Şefkatli ve güvenilir, problemimiz olunca gidilebilecek eskilerin deyişiyle ‘Dizinde ağlanabilecek’ bir insandır’ (Adar 2006).

Söbütay Özer’in diğer bir öğrencisi de, şu anda Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim Bölümü’nde görevli aynı zaman da danışmanım olan Ayşe Okur sanatçıyı anlatırken; ‘Üç yıl süren atölye öğrenciliğimde birçok şey öğrendim, deformasyonu sever resimlerine konu olan objeleri deforme ederdi. Bizi özgür bırakır, az konuşurdu, eleştirirken az sözle çok şey ifade ederdi, çabuk kavrayabilirdiniz olayı. Resim yapmak için çevresel faktörlerin çok önemli olmadığını düşünür, sanatçının her zaman üretmeye açık olduğunu söylerdi. Çalışmada sürekliliğinde insanı başarıya götüreceğine çok fazla inanan birisidir. ‘İyi resim yapamayan hoca iyi de resim yapmayı öğretmez’ derdi öğrencilerine. Kendi içinde bulunduğu sınırları değil tüm sınırları tanımaya yönelik düşünce sistemi hakimdi. Renkçi çalışmaya teşvik ediyordu. Konu seçiminde öğrencilere çok yakınında olan objelerle hareket etmesini sağlayan birisiydi. Disiplinli, dünya sanatçılarını tanımaya ve incelemeye kendi çizgisini oluştururken oralardan da bir şeyler alabilmelerini öğütleyen birisiydi. Kişiliğiyle ve sanatıyla her zaman dürüst öğrencilere model oluşturabilen bir kişiydi’diyor (Adar 2006).

4. 2. Biçim (Üslup) Özellikleri

4. 2. 1. Çizgi Düzeni (Desen)

Çizgi resim sanatında en önemli öğelerden birisidir. Yüzeyde biçimin ve kompozisyonun oluşumunda en büyük rolü üstlenir. Resimde tek başına her zaman soyuttur. İnsanlık tarihinin başlangıcından günümüze kadar geçen sürede resim sanatı bu önemli öğeyi her zaman kullanmıştır. Bazen biçimi oluşturmada, nesnelerin görünümünü vermede kullanılırken tam tersi o biçimi bozmakla, deforme etmek içinde kullanılmıştır. Çizginin gücü ve yaratıcılığı tartışılmaz.

Söbütay Özer, canlı fırça vuruşlarıyla ve izlenimci anlayışta diri boyasal değerler kullanarak yapıtlarını betimler. Bu tuşlama yer yer amaçlı alışkanlık ve tekrarlarla yüzeyde ritmik bir devinim yaratır.

Özer'in dolaysız olarak çizgiyi kullandığı sadece taslak ve etüd çalışmalarıdır. Onun çalışmalarında çizgi üzerine kurulu fakat lekelerin ağırlıkta olduğu bir kuruluş esastır. Yer yer kullandığı yuvarlak çizgiler, (özellikle boru çiçeklerinde), eğri çizgiler, kırık çizgiler resimlerinde birer tamamlayıcı öge olmuş, resimlerine hareket, ritm katmıştır.

Özer'in resimlerinde; keskin hatlarla çizilmiş, ayrıntı üzerine kurulmuş kompozisyonlar yerine, daha yumuşak, soft görüntüler ve genel ifadelerin yer aldığı geniş kompozisyonlar yer almaktadır. Özellikle dolmuş resimlerinde ve diğer figür çalışmalarında figürler siluet şeklinde fazla belirgin olmayan bir yapıda verilmiştir(Resim 5, Resim 6, Resim 7, Resim 10). Azda olsa bazı resimlerde ayrıntıdan oluşan kompozisyonlar yer almaktadır.

Ressamın eserlerinde çizgi bazen soğuk lekeler içerisinde bir denge, bazen de durgun bir kompozisyonda (Resim 27) hareket ögesi olarak yer buluyor.

4. 2. 2. Renk Anlayışı (Armoni)

Resimde en büyük etkiyi sağlayan unsur renktir. Bu yüzden resmin kuruluşunda esas öğedir. Rengin insanlarda uyandırdığı derinlik etkisi yüzünden sanatçılar renk perspektifine önem vermektedir. Özer de kullandığı renk perspektifi ile izleyenleri üzerinde oldukça büyük izler bırakmış bir ressamdır.

Sanatçının Empresyonist tarzda renklerin hakim olduğu eserlerinde, renkler tuvalde bütün canlılığı ile yer bulmuştur. Çok renklilik esastır. Geniş formlar üzerinde soğuk sıcak renk kontrastlıklarına geniş yer vermiştir. Bunların gelişmesinde son derece cesur bir eylem ortaya koymuştur. Renklerin temel frekanslarını büyük bir başarı ile kullanmıştır. Etkili renkler ve geniş fırçalar ile akılcılığın vuruşları ile bileğe ulaşan şaheserler yer etmiştir resimlerinde.

Özer'in olmazsa olmazlarından olan ve eserlerinin hemen hemen hepsinde yer verdiği renk ise mavi ve tonlarıdır. Örnek resimlerde de görüldüğü gibi sanatçının resimlerinin çoğunda mavinin tonları üzerine kurulu kompozisyonlar vardır.

Bazı resimlerde tuvalde bir renk cümbüşü yaşanırken bazı resimler gri ve mavi tonun ağırlıkta olduğu görülmektedir. Özellikle Özer'in ilk dönem resimlerine baktığımızda gri tonlarının daha ağırlıkta olduğunu görüyoruz. İlk dönem resimlerinde lekeci bir anlayış hakim iken son dönem resimlerinde bu renkçi bir anlayışa bırakmaya başlamıştır yerini. Rengi kirletmeden tuvale aktarmıştır. Tüm renkleri büyük bir ustalıkla kullanmış, etkili ve çarpıcı renk düzenlemelerine gitmiştir.

Özer, renk armonilerinde özgün biçimi doğrultusunda uyguladığı renklerin kalın boya tekniği ile doğa görünümüleri ve natürmortların yorumlanması şeklinde ortaya koymaktadır. Renklerin duygusal ve görsel etkin çağrışımları yanında nesnelerin oylumlarının belirginleşmesinde önemli görevler yüklendiği görülmektedir.

İlk bakışta algılanan açık koyu değerlerle oluşturulan ışık, nesnelerin ve formların bütüncül aydınlığı ile birleşerek sanatçının özgün ışık anlayışını vurgular. Renklerin gölgede yada ışık altındaki ton lokallerinin yitirilmemesine özen göstermiştir.

Koyu renk lekeleri ve özellikle siyahla vurgulanan canlı renk lekelerinin coşkulu uyumu yaşamın akıcılığını, yarışını ve yalnızlığını pekiştiren taşıt araçları çevresinde yer alan insan kalabalığı sanatçının anlatımını güçlendiren değerlerdir.

‘Nesnelerin biçimsel özelliklerinin renk lekeleri ve akıcı çizgisel dokuya dönüştüğü kompozisyonlarda yaşamsallık, çevreyi saran boşlukla çerçevelenerek sınırlanmaktadır. Özer’in yapıtları arasındaki küçük kare tuvallele sergilenen natürmort örnekleri yeni bir resim tasarımının deneme örneklerini ortaya koymaktadır. Yalın biçimsel değerleriyle yüksek bir konumda izlenen bu natürmortlarında canlı renk lekelerinin coşkun uyumunda ayrımlı görünümle kazandığı izlenmektedir’ (Giray 1984).

Öne çıkmak istemeyen renk ve biçim anlayışı tuvallelerine de yansımıştır.

Renksel bağlamda ilk dönem resimlerinin baskın karakterleri hala varlığını sürdürmektedir. Griler arasındaki canlı kırmızılar, parlak yeşiller, açık-koyulu maviler, olanca keskin lekeleriyle kimi zaman bir vazoyu dolduran çiçeklerde (Resim 38, Resim 26), kimi zaman doğa izlenimlerini yansıtan peyzajlarda (Resim 40, Resim 33), kimi zaman da günlük yaşamın doğal bir kesitinde (Resim 43, Resim 31, Resim 27) büyük bir coşkuyla dalgalanırlar. Özer’in resimlerindeki bu renk tutkusu, resimlerine farklı bir albeni katıyor.

Renkler tüm parlaklığı ile tuvallelerinde yer bularak adeta birer ışık saçmaktadırlar. Ressamın azda olsa sadece renklerle kurguladığı soyuta yakın resimleri de olmuştur (Resim 30 ‘Yatan Kız’da olduğu gibi).

4. 2. 3. Leke Düzeni (Açık-Koyu)

Söbütaş Özer'in çalışmalarında genel olarak geniş lekeler halinde tuvalde yer bulan kompozisyonlar hakimdir. Açık –koyu değerlerle oluşturulmuş, renk kontrastlıklarının ağırlıkta olduğu benekler halindeki çalışmalar geniş yer kaplamaktadır.

Nesnelerin biçimsel özelliklerinin renk lekeleri ve akıcı çizgisel dokuya dönüştüğü kompozisyonlarda, yaşamsallık çevreyi saran boşlukla çerçevelenerek sınırlanmaktadır.

Eserlerini yağlıboya türünde yapan Özer, boyayı ve rengi kullanmadaki ustalığı, tutarlı desen ve gözlemi yanında lekesel düzenlemede önem taşır. Siyah-beyaz olarak yapıtları düşünüldüğünde açık-koyu ton değerleri belirli bir sistematik içerisinde yerleştirildiği görülür. Resimlerdeki bütünlük anlayışı lekesel düzenleme içinde de kendini belli eder. Sanatçının orta değerdeki lekeyi (gri) geniş alanlarda kullanmayı yeğlediği görülüyor. Motiflerinde yaşam ve hareket mekaniği gizlidir.

İlk dönem resimleri içerisinde olan çay bahçeleri (Resim 3), dolmuşlar (Resim 5, Resim 6, Resim 9, Resim 10), ilerleyen yıllarda ise bisiklet resimleri (Resim 23, Resim 27, Resim 36, Resim 37) lekeselliğin ağırlıkta olduğu ilk çalışmalarıdır. Koyu renk ve lekeleri ve özellikle siyahla vurgulanan canlı renk lekeleri sanatçının anlatımını güçlendiren öğeler olmuşlardır.

Özer'in bir dönem çalışmalarına damgasını vuran ve hala da yer verdiği leylek resimleri de onların verdiği lekesel görüntülerinden dolayıdır. İlk defa yakılmış bir ekin tarlasındaki görüntüleri ile dikkatini çeken leyleklerin oluşturduğu açık-koyu değerler, onun deyimi ile benek halindeki görüntüleri sanatçıyı oldukça etkilemiş ve devamında da tuvallerinde genişçe yer vermiştir. Sanatçının bu çalışmaları açık-koyu değerlerle sıcak-soğuk renk kontrastlıkları üzerine kuruludur. Fırça izlerini, bazen boyanın oluşturduğu kalın boya dokusunu rahatlıkla görebiliriz (Resim 25, Resim 34, Resim 45).

Sanatçının resimlerinde önemli bir yere sahip olan gelincikleri(Resim 17, Resim 38), natürmortları (Resim 16, Resim 26) ve tabii ki güvercinleri (Resim 15, Resim 35, Resim 39), devamında resmine girmiş olan tulumba(Resim 28), çaydanlıklar, eski saatler, ütüler(Resim 44), fenerler, kuşlar, tavuklar (Resim 27), manzaralar, binalar (Resim 18), insan figürleri (Resim 43, Resim 46) ile kediler, tavşanlar, antika sandalyeler. Hepsinin

ortak noktası aynı sanatçının tuvalinde, benzer fırça vuruşları ve boya dokusu ile farklı şekillerde ve renklerde can bulmalarıdır.

Özer'in çalışmalarındaki leke değerlerinin dengeli dağılımı daha da güçlendirmektedir. Lekelerin bu uyumlu düzenleri sanatçının başarısının göstergesi olmaktadır. Her resimde mutlaka birbirini destekleyen, dengeleyen renkler ve düzenlemeler kullanmıştır. Ne bir eksik, ne bir fazla, bütün çalışmalarında dozunda kullanılmış ve seyirciyi etkilemeyi başarmıştır. Resimde egemen, orta değerdeki tonların değişik aralıklarla ve bir sistem içerisinde tekrarlanması bu başarıyı etkin kılmaktadır.

4. 2. 4. Kuruluş (Kompozisyon)

Söbüta Özer'in eserlerinde genellikle tüm yüzey üzerine dağıtılmış serbest kompozisyonlar hakimdir. Resimlerinde tek bir noktaya ağırlık vermek yerine, kullandığı nesneler tüm yüzeye dengeli bir şekilde yerleştirilmiştir.

Derin bir çizgi, renk perspektifinden ziyade genelde tepeden, kuşbakışı görüntü hakimdir (Resim 28). Bazen yandan verilmiş olsa da, tepeden tüm yüzeyi kaplayan görüntüler esastır. Genellikle aynı konular üzerine çalışan ressam, aynı konuları farklı şekillerde resmetmektedir.

Özer'in resimlerinde genelde yüzeyi ikiye ayıran bir çizgi vardır. Kompozisyonlar bu çizgi esas alınarak yerleştirilir. Özellikle ilk dönem resimlerinden olan dolmuş serisinde yüzey iki parçaya bölünmüş, merkeze dolmuşlar yerleştirilmiş, üst kısım mavinin tonlarından oluşan gökyüzü ile kaplanırken alt kısım gri ve tonlarından oluşan zemini oluşturmuştur (Resim 5, Resim 6, Resim 10).

Konuyu tuvalin merkezine yerleştirdiği resimlerde ise, mutlaka konuyu destekleyici denge unsuru nesneler kullanmıştır.

Resimlerinde perspektifi, renklerle, lekelerle sağlayan ressamın nesneleri genellikle yandan resmetmesi de dikkat çekicidir. Gene dolmuşlar buna örnek sayılabilecek resimlerdir. Bunun yanında bisikletler ve özellikle de güvercinler yandan resmedilen konular arasındadır. Bisikletler ve güvercinlerde bazen önden görünüşleriyle de verilirken dolmuşlarda ise arka görüntüleriyle resmedilmişlerdir. 'Şentepe Yolunda' adlı resimde (Resim 11) olduğu gibi.

Özer'in bugüne kadar gelen çok sayıda yapıtında doğa görüntüleri egemen olmuştur. Çay bahçeleri, gelincik tarlaları, dolmuş durakları, leylekler, güvercinler devamında ise natürmort düzenlemeleri dikkat çekicidir.

Çalışmalarında ele aldığı benzer konuları değişik varyasyonlarda denemesine karşın ortak bir kompozisyon anlayışı dikkati çeker.

Özer'in yapıtlarında ele aldığı görünüm doğal ve bir anlamda rastlantısal etki bırakmasına karşın, titiz bir seçme ve ayıklama sonucu belirli bir düzen içinde sunuldukları izlenebilmektedir. Bu titiz yaklaşım yapıtta yer alan yoğun ya da aktif olan

bölgelerin istiflenmesinde ilk bakışta sezilmese bile, bakışın süreklilik kazanması sonucunda hemen algılanabilmektedir.

Yüzeyin değerlendirilişi yapıttaki konuya göre farklılık göstermesine karşın bazı benzerlikleri de taşımaktadır. Genellikle kare ya da kareye yakın ölçülerde kullanılan tuvalerde yüzeyi yatay olarak ikiye bölen çizgi ve merkeze yerleştirilen konu ile konuyu destekleyen nesneler kullanılmıştır.

Yapıtlarından da anlaşıldığı üzere Özer, merkezi düzenlemelere yönelmiş, bununla birlikte parçaların asimetrik bazen de simetrik düzenlemeleri sonucu, konuları tek düzelikten ve kuruluktan kurtarmıştır.

5. 1. Söbütay Özer'in Türk Resim Sanatı İçerisindeki Yeri, Gazi Üniversitesi ve Ankara'nın Resim Sanatına Etkileri

Söbütay Özer Gazi Üniversitesi'nin yetiştirdiği, ressam ve eğitimcidir. Çeyrek asrı geçkin bir süredir Gazi'de eğitim vererek pek çoğu üniversitelerde görev yapan çok sayıda sanat eğitimcisi yetiştirmiştir.

'Gazi eğitim, Atatürk'ün kurduğu Türk sanat eğitimi için çok önemli bir kurumdur. Buradan büyük bir sanat eğitimci kitlesi yetişti, fakat bugün eski önemini kaybetmeye başladı. Yetişen elemanlar kendi kurumlarında çalışmıyor artık. Bir süre önce Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi kuruldu. Gazi Eğitimliler bir grup olarak oraya geçti. Ardından Bilkent kuruldu, bir grup da oraya geçti. Güzel sanatlar eğitimi veren hocaların büyük bir çoğunluğu da Gazi Eğitim'den yetişti. Akademide dekanlık yapmış Süleyman Salim Tekcan da Gazi Eğitim'lidir' (Kahramankaptan 2001).

Gazi'nin başarısının kaynağını hem sanatçı hem eğitimci, yani sanatçı-öğretmen tipi yetiştiren program olarak belirten Özer, Gazi'nin geçmişi ile bugününü karşılaştırırken şöyle devam ediyor; 'Bugün maalesef, sanatçı tarafı göz ardı edilmeye çalışılıyor, sadece sanat eğitimcisi yetiştiren bir okula dönüşüyor. Sanatçı pek olmasa da olur zihniyetine üzülüyorum bir atölye hocası olarak. Gazi Eğitim'e biraz daha önem verilmesi lazım. YÖK kurulduğu zaman Gazi Eğitim'liler özlük haklarını alamadılar. Sanatçıların öğretim üyeliğine geçişinden büyük bir kısmı yararlanamadı. Yararlananlara sadece yardımcı doçentlik verildi. Doçentlik ve profesörlüğü hak edenler alamadılar. Böyle olunca pek çok öğretmen küstü. Hacettepe ve diğer okullara gidiş nedenleri belki de bundandır. Maddi destek de yeterli değil. Hala 1930'lu yılların malzemeleri kullanılmakta Gazi Eğitim'de. Belki de benim resimlerimde eski objeleri kullanmamın nedenlerinden biri de bu olabilir. Ama şunu da memnuniyetle söylemek istiyorum ki, çok iyi öğrencilerimiz yetişiyor. Program ne olursa olsun, Gazi Eğitimin bir geçmişi var. Turan Erol hocamız birkaç ay önce 'Son on yıldır en iyi öğrencileri siz yetiştiriyorsunuz.' dedi (Kahramankaptan 1997).

Gazi ekolü ile güzel sanatlar arasındaki farkı anlatırken; '1984 yılında İstanbul Devlet Galerisi'nde sergi açar. Bir gazeteci, sanat eleştirmeni tesadüfen sergisine gelir. Resimlerine şöyle bir bakar ve 'Bu ressam arkadaş Ankaralı mı?' diye sorar. İşte İstanbul

ile Ankara arasında böyle bir farklılık vardır. Bunun en çarpıcı tarafı, Ankaralı sanatçılar doğaya daha çok bakıyorlar. Oysa Ankara’da doğa pek yok. Herhalde doğa özlemi var. İstanbullu sanatçılar ise daha çok insana bakıyor. Böyle bir fark vardır. Akademi ile Gazi arasında yıllardır süren bir çekişme var. Akademinin yapısında biraz daha burjuva havası var. Gazi Eğitim ise daha çok Anadolu’lu çocukların okuduğu bir eğitim yeri. İkisi arasında bir sınıf farkı var. Gazi Eğitim’liler biraz daha imkansızlıklar içinde daha az ders saati izleyerek ilerliyorlar. Ancak geriye doğru bakıldığında Türk Sanatı’nda yer alan insanların yüzde 65 veya 70’e yakınının Gazi Eğitim çıkışlı olduğunu söylemek mümkün. Bu imkansızlıklara rağmen bu nasıl oluyor şeklinde düşünürseniz; bunun birinci nedeni Gazi’den mezun olanlar öğretmen oldular. Anadolu’ya yayıldılar, öğrenciler yetiştirdiler. Bu arada kendileri de resim yaptılar. Sanatçı-öğretmen tipini oluşturdular. Akademili ise sadece resim yapar. Öğretmenliği pek önemsemez. Öğretmenliği de pek iyi olmamıştır. İçlerinde çok iyi sanatçılar vardır ama çok iyi öğretmen değildirler. Ancak günümüzde programlar değişmektedir. Gazi’liler için tamamen öğretmen olsun da resim yapmasın şeklinde düşünenler ortaya çıkmaktadır. Bunun sonucunda sanatçı-öğretmen tiplemesinin zayıflatıldığı görülmektedir. Bu durum sanatla uğraşan Gazi’lileri çok üzen bir nokta olmaya başlamıştır’ (Asomedia 2002).

‘Son zamanlarda Dünya Bankası’nın sağlamış olduğu imkanlarla bir Amerika modeli üzerinde durulmaya başlanmıştır. Bu konuyla ilgili Amerika’ya gidilmiş, ve Amerikan eyaletlerinden birinin sistemi Türkiye’ye getirilmiştir. Giderek Gazi Eğitim’de sanatla uğraşanların sayısında gözle görülür bir azalma olacaktır. 75 yıldır Türk Sanatı’na yön veren bir kuruluşun geleceğinden bu açıdan endişeler duymaktadır sanatçı. Ama her şeye rağmen potansiyelimiz çok güçlü. Bize gelen öğrenci öğrenmeye aç. Ona bir şeyler verdiğiniz zaman verdiğinizden daha fazlasını almak istiyor. O yönüyle programa rağmen hocalarımız da öğrencilerimiz de direnmektedir. Sonuç da ne olur bilinmez ama programlar gelip geçer hatalar anlaşılır. Düzeltme yollarına gidilebilir. Bugünün şartlarında böyle bir programa ihtiyaç duyulduğunu savunanlarda var’ (Asomedia 2002).

Resim sanatının Türkiye’de çok iyi bir yerde olduğuna, daha da iyi olacağına inanan Özer, 20 yıldır sanat eğitimi yapan bir kurumda çalıştığı için geçen zamanı çok iyi değerlendirebildiğini belirtiyor. ‘20 yıl öncesinde insanlar çocuklarını sanat eğitimi veren kurumlara göndermek istemiyorlardı. Bugün büyük kitleler sınavlara girebilmek için

başvuruda bulunuyor. Kurslarda çalışıyor, çok iyi hazırlanmış olarak geliyor. Sanat eğitimi yapan kurumlar bir hayli fazla Türkiye’de. Gerçi bunların hepsi çok iyi durumda değil ama gelen kaynak çok iyi. Bunlar çok iyi yönlendirilirse gelecekte umutluyum.’ (Kahramankaptan 2001).

Özer, kızlarla erkek öğrencileri karşılaştırırken, kızların yeteneğinin erkeklerden farksız olduğu fakat erkeklere göre daha şanssız olduklarını söylüyor ve devam ediyor: ‘Bizim toplumumuzda şanssız. Daha öğrenciyken bunu gözlemliyorum. Sen kızsın okula şu kadar zaman gideceksin, şu saatte eve geleceksin, şu saatte atölyede çalışamazsın şeklinde evinden baskı var. Erkeklerden daha iyi derecelerle mezun olan kızlarımız var ama hayata atıldıktan sonra veya evlendikten sonra maalesef resim ile uğraşan kızlarımıza rastlamak zor. Yani kadın sanatçılarımız bu sebeple azınlıkta kalmaktadır. Ancak bu durum sadece Türkiye’de değil tüm dünyada da hemen hemen böyle. Bana dünyada resim sanatında yer alan kadın sanatçıları sayın deseniz, çok fazla isim sayamam. Ben şöyle bir olayı da gözlüyorum. Kız öğrencilerimiz çocuklarını büyüttükten sonra, ekonomik açıdan bağımsızlığa ulaştıktan sonra resme yöneliyorlar. Ama resim bir süreçtir. Süreklilik isteyen bir şeydir. Bu nedenle tren kaçmış olmaktadır. Yaratıcılığın içinde biraz huzursuzluk, rahatsızlık mutlaka olmalıdır. Bundan sonra yapılacak çalışmalar hobi olmaktadır. Terapi özelliği taşımaktadır. Ancak her şeye rağmen bu çalışmalar da yapılmalıdır’ (Asomedia 2002).

Söbüta Özer; ‘Ben artık orta kuşak ressamı arasına girdim. Gençleri de çok seviyorum. Eskilere de büyük saygı duyuyorum. Eskiler büyük özveriyle çalıştılar. Resmin en zor dönemlerinden onlar geçtiler. Maddi manevi imkansızlıklar içerisinde çok iyi işler yaptılar ve bize güzel bir miras bıraktılar. Biz eski döneme göre şanslıyız. Bulduğumuz yerlerde daha rahat resim yapabiliyoruz. Yaptığımız resimler daha fazla seyirci karşısına çıkıyor. Hatta resimlerimiz satılıyor. Bizden sonra gelen kuşak daha da şanslı olacak. Bir resim potansiyeli şu anda var. Ülkemiz düne göre iyi, sınırlar açıldı. Dünya küçüldü. Dünyayı görme, müzeleri görme bilgilenme daha kolaylaştı. İletişim araçları mükemmel seviyelere ulaştı. Televizyon, bilgisayarlar, internet gibi araçlarla istenilen bilgiye ulaşmak çok kolay sağlanabiliyor. Globalleşen dünya içinde genç nesil daha rahat olarak yeni gelişmeleri görebiliyor, öğrenebiliyor. Genç kuşağımız içinde hatta öğrencilerimiz içinde çok iyi isimler var ve çıkacak. Şunu da söylemek istiyorum,

Türk Sanatı hiç de küçümsenecek bir noktada değil. Genç kuşaklar ileride Ankara İstanbul, İzmir sergilerinin yanı sıra, Paris, Newyork, Londra sergileri de açabilir duruma gelecekler. Hatta bazıları yapmaya başladı bile. Bizim dönemimiz ve daha eskilerde bu tip girişimler çok zordu. Kişisel imkanlarıyla insanlar yurt dışına gidebildiler. Devlet, sergiler için çok az sayıda sanatçımızı gönderebildi. Bundan sonra hele hele Avrupa Topluluğu'na girersek sınırlar açılırsa, genç Türk Sanatçıları açısından durum daha da iyi olacak' (Asomedy 2002).

'Türk Resim Sanatı'nın batıda yeterince tanınmadığını, tanıtamadığımızı belirten Özer resim sanatını dışarıda tanıtılabilmek için yapılabilecekler için şunları söylüyor: 'Diyelim Paris'te Münih'te veya Newyork'ta bazı galerilerle anlaşmalar yapılabilir. Türkiye adına finansmanını Kültür Bakanlığı'nın karşılayacağı galeriler açılabilir. Türk sanatçılar orada sergiler açabilir. Galeriye açamıyorsanız Paris'te bir galeriyle anlaşsınız. Her Türk ressamın sergisinden dört resim alacağınızı söylerseniz, onlar pekala Türk ressamların sergilerini açar. Tabii, keşke bunlara gerek kalmadan Türk ressamlarının sergileri açılmalı... Açılanlarda yeterince duyurulamıyor. Özel galerilerin üstlenmesi gerekecek belki böyle bir şeyi, devletten çok fazla şey bekliyoruz zaten' (Kahramankaptan 1997).

Özer Türk Resmi içerisinde kendisinin yerini anlatırken 'Binada bir tuğla' gibi benzetmesini kullanıyor. Ülkemizde insanların resmi çok sevdiğini fakat sanatın iyi öğretilmediğini belirten Özer, sanat eğitimi veren kurumların kaliteli olması sanat eğitimcisinin iyi yetişmesine, bunun da tabii ki yararlı olacağını söylüyor. Politize olmamış okul ve hocaların gerekli olduğunu ve aynı zamanda da sanatın önemsenmesi gerekliliğini vurguluyor' (Adar 2006).

Sanat eğitimi içerisinde sanat eğitimcisini başrolde gören Özer, üniversite öğrencilerinin sanata bakışlarının, yaklaşımlarının çok iyi olduğunu onları yönlendirmenin önemli olduğunu belirtiyor.

Özer resimlerini meydana getirirken sanat için sanat mı oluşturuyorsunuz yoksa halk için mi? sorusuna, 'Her şey önce kendim için, kendi beğendiklerimi halkın önüne koyuyorum, benim beğenimde sanat kuralları içindedir' şeklinde cevap veriyor (Adar 2006).

Gazi’de almış olduğu eğitim ile şu anda Gazi’de verilen eğitimi karşılaştıran Özer, ‘Gazi’de bugün iyi programlar ve iyi yönetimler olursa her şey eskisinden daha iyi olacak, bugünün gençliği daha araştırıcı imkanları da daha fazla’(Adar, 2006) diyor.

Özer’in gelecekle ilgili projeleri hep resim üzerinedir. Mesela emekli olmayı, yaşamının altı ayını ayvalıkta, diğer bölümünü Ankara’da geçirmeyi düşünüyor. Ama bunlar sadece düşünce diyor. Ayrıca bir kitap hazırlamak istediğini belirten Özer, ‘şu anda leylekler üzerine çalışmalar yapıyorum ve soyutlamanın içine çekiliyorum. Daha renkçi çalışmalar üzerine eğiliyorum. Bundan evvelki çalışmalarım da daha çok ritimler üzerine duruyordum. şimdi daha karşıt renkler kullanacağım. Bu olay nereye gidecek şimdi bir şey söyleyemeyeceğim. Ben öğrencilerime de hep şunu söylüyorum. ‘*Resim gece gidilen bir yol gibidir. Arabanızın farları ne kadar aydınlatırsa o kadarını görürüz. Ondan sonra karşımıza ne çıkacağını sadece düşleriz. O anda göremeyiz ama ilerledikçe her şey ortaya çıkar*’ (Asomedy 2002).

5. 2. Söbütay Özer'in Katıldığı Sergiler

5. 2. 1. Kişisel Sergiler

1-	Devlet Resim ve Heykel Galerisi	Ankara	1980
2-	Devlet Resim ve Heykel Galerisi	İstanbul	1982
3-	Vakko Sanat Galerisi	Ankara	1982
4-	Vakko Sanat Galerisi	İzmir	1983
5-	Vakko Sanat Galerisi	Ankara	1984
6-	Vakko Sanat Galerisi	İstanbul	1985
7-	Vakko Sanat Galerisi	Ankara	1986
8-	Vakko Sanat Galerisi	Ankara	1987
9-	Vakko Sanat Galerisi	Ankara	1988
10-	Doku Sanat Galerisi	Ankara	1990
11-	Palet Sanat Galerisi	Eskişehir	1990
12-	Doku Sanat Galerisi	Ankara	1991
13-	Leonardo Sanat Galerisi	İzmir	1991
14-	Devlet Galerisi	Edirne	1992
15-	Selvin Sanat Galerisi	Ankara	1993
16-	Artist Sanat Galerisi	İzmir	1993
17-	Armoni Sanat Galerisi	Ankara	1994
18-	Doku Sanat Galerisi	Ankara	1995
19-	Mashar Zorlu Sanat Galerisi	İzmir	1995
20-	Doku Sanat Galerisi	Ankara	1996
21-	Armoni Sanat Galerisi	İstanbul	1996

22-	Doku Sanat Galerisi	Ankara	1997
23-	İki Maymun Sanat Galerisi	istanbul	1997
24-	Doku Sanat Galerisi	Ankara	1998
25-	Doku Sanat Galerisi	İstanbul	1998
26-	Doku Sanat Galerisi	Ankara	1999
27-	Doku Sanat Galerisi	İstanbul	1999
28-	Doku Sanat Galerisi	Ankara	2000
29-	Doku Sanat Galerisi	İstanbul	2000
30-	Doku Sanat Galerisi	Ankara	2001
31-	Doku Sanat Galerisi	İstanbul	2001
32-	Doku Sanat Galerisi	Ankara	2002
33-	Doku Sanat Galerisi	İstanbul	2002
34-	Doku Sanat Galerisi	Ankara	2003
35-	Doku Sanat Galerisi	İstanbul	2003
36-	Doku Sanat Galerisi	İstanbul,	2004
37-	Mavi Sanat Evi	Konya,	2004
38-	Helikon Sanat Galerisi	Ankara	2004
39-	Ortaköy Sanat Galerisi	İstanbul	2005
40-	Desti Sanat Galerisi	Antalya	2006
41-	Armoni Sanat Galerisi	Ankara	2006
42-	Çankırı Kültür Merkezi	Çankırı	2006
43-	Nurol Sanat Galerisi	Ankara	2006

5. 2. 2. Yurt Dışında Katıldığı Sergiler

1	Yeni Delhi Trienali -Kırmızı Sandalyeler, 80x80 cm, T.Ü.Y.	Hindistan	1981
2	Bükreş Bienali -Lalahan İstasyonu, 150x160 cm, T.Ü.Y	Romanya	1982
3	Türk Sergisi -Bisikletli, 50x50 cm, T.Ü.Y.	Kuveyt	1982
4	Bükreş Bienali -Mavi Dolmuşlar, 70x70 cm, T.Ü.Y. -Konvoy, 70x70 cm, T.Ü.Y.	Romanya	1984
5	Cezayir Türk Sergisi	Cezayir	1984
6	Viyana Türk Sergisi	Avusturya	1985
7	Pekin’de Türk Sergisi -Sarı Otomobil, 70x150 cm, T.Ü.Y. -Mavi Balkon Demiri, 50x50 cm, T.Ü.Y. -Kırmızı Balkon Demiri, 50x50 cm, T.Ü.Y.	Çin	24 Mart- 31 Mayıs 1990
8	K.K.T.C.’DE Türk Kültür Haftası	KKTC	18-24 Şubat 1991
9	Rus-Türk İlişkilerinin 500. yılı Etkinlikleri Moskova -Balkonda, 50x50 cm, T.Ü.Y. -Ağaç, 134x134 cm, T.Ü.Y.	Rusya	12-29 Kasım 1993
10	Rabat’da Türk Sergisi -Balkondan, 150x150 cm, T.Ü.Y.	Fas	19 Ocak 1994
11	Kahire’de Türk Resmi	Mısır	
12	Türk Resminden Örnekler	Türk Cumhuriyeti	

5. 2. 3. Almış Olduğu Ödüller

1-	DYO Resim Sergisi Jüri Özel Onuru	1977
2-	Vakko Büyük Resim Sergisi Mansiyon	1982
3-	Vakko Büyük Resim Sergisi Mansiyon	1983
4-	DYO Resim Sergisi Başarı Ödülü	1983
5-	DYO Resim Sergisi Mansiyon	1984
6-	TPAO Resim Sergisi Mansiyon	1985
7-	48. Devlet Resim ve Heykel Sergisi Başarı Ödülü	1987
8-	51. Devlet Resim ve Heykel Sergisi Mansiyon	1990

SONUÇ

İnsanlık tarihinin başlangıcından günümüze kadar varlığını sürdürmüş olan resim sanatı bu süreç içerisinde çok sayıda değişim ve gelişim yaşamıştır. Yazının bulunmasından önce mağara duvarlarına çizilen şekillerle başlayıp, günümüzde oldukça popüler olan modern resim sanatına kadar pek çok değişim.

Ulusların geçirmiş oldukları tarihsel gelişim, sanatlarına da yansımıştır. Tarihlerinin yaşayan kanıtları olmuştur resimler. Farklı uluslar birbirlerinin sanatlarından etkilenmişler ve diğer sanatları da etkilemişlerdir. Sanat, toplumların yaşayan kültür değerlerini geleceğe aktarmada bir araç olmuştur.

Uzun süren bu etkileşim, değişim ve gelişim dönemleri, sanat dünyasında, yansımaları günümüze kadar süren değişimlerle birlikte, çok sayıda sanatçıyı da sanat dünyasına kazandırmıştır. 1970’li yıllardan sonra yaptığı çalışmalarıyla Türk Resmi ve sanat eğitimi içerisinde haklı bir üne kavuşmuş olan Ressam Söbüta Özer de bu sanatçılardan birisidir.

Gazi’nin verdiği eğitim onun yaratıcılığı ile birleşerek yer bulmuştur tuvallerinde. Gazi’den aldığı eğitim kendi yaşam felsefesiyle birleşmiş, yaratıcılığı ile tat bulmuş, Edirne, Ankara ve Gazi Üniversitesi’nden oluşan bir üçgen içerisinde harmanlamıştır resimlerini.

Sevgi ve coşku dolu, her şeye değer veren bu yumuşak karakterli kişilik, doğanın ve gerçeğin şiirselliğini yakalamaya çalışmış, sanat yaşamı boyunca da hep bu şiirselliğin peşinden koşmuştur. İzlenimciliğe yakın biçim anlayışıyla daima canlı, diri, ve çarpıcı renklerin bulunduğu bir paleti kullandı.

Ağırlıklı olarak atölye ortamında oluşturdu resimlerini. Çocukluğunu geçirdiği Edirne, yaşadıkları evin çatısındaki geçmişten kalan eşyalar, bahçesi onun tuvallerinde adeta can buldular. Bazen bir tulumba, etrafındaki kuşlarla güvercinlerle tuvaline girerken bazen de bir leylek sürüsü aldı onların yerini açıklı koyulu lekelerle. Bazen bir gelincik tarlası rengarenk dolduruverdi tuvali sıcacık renkleriyle, birden soğudu renkler, dolmuşlar girdi, kış, yağmurlar girdi tuvale. Boru çiçekleri, antika sandalyeler, kuşlar, figürler, devamında da tabii ki eski çaydanlıklar, ütüler, bisikletler ve binalar.

Özer’in resimlerinde benzer konular farklı şekillerde yer etti tuvallerde. Cami avlularında şadırvanlarda görmeye alıştığımız güvercinler gelincik tarlalarına kondular ya

da boru çiçeklerine. Ankara'nın dolmuşları etkiledi onu ve dolmuş resimleri yaptı. Atölyesindeki objelerle çok sayıda düzenek oluşturup natürmortlar yaptı.

Sanata başlayışından bugüne tutarlı bir gelişme izleyen ressam her dönem farklı resimler ortaya çıkarmış ve sürekli yeni arayışlarla kendini yenileme yoluna gitmiştir.

Sakin ve gösterişten uzak bir yapıda olan Söbütaş Özer, bu anlayışını disiplinli bir doğrultuda ve yaşamı boyunca ödün vermeden sürdürmüştür.

Söbütaş Özer Türk Resim Sanat'ı içerisindeki önemli yapı taşlarından birisidir. Resim sanatına gönül vermiş, sanat hayatı boyunca birçok başarıyla çalışmaya imza atmıştır. Başarının çalışmanın sürekliliği ile sağlanacağına inanan sanatçı çeyrek asrı geçen sanat hayatı boyunca 43 kişisel sergi açmış, yurt dışında ve yurt içinde oldukça çok sayıda karma sergiye katılmıştır. Eserlerinin binden fazlası özel koleksiyonlarda ve müzelerde yer almaktadır.

Otuz yılı aşan eğitimcilik hayatında gerek eğitimci kişiliği gerekse sanatsal kişiliği ile her zaman örnek bir sanatçı olmuştur.

Sanat hayatı boyunca yapmış olduğu çalışmalar, ele aldığı konular ilk dönemlerinden günümüze tarih sırasına göre ele alınıp incelenmiştir. Çalışmalarında kullandığı renk, leke, çizgi, konu ve kompozisyon gibi kriterler göz önüne alınarak değerlendirilmiştir. Başlangıçta gri ve mavi tonlarının ağırlıkta olduğu çalışmalar zamanla yerini renkli bir anlayışa bırakmıştır. Dolmuşlarla, çay bahçeleriyle, bisikletlerle başlayan çalışmalarında konu zamanla farklılaşmış, eski objelerin yer aldığı natürmortlara, gelinciklere, leyleklere, güvercinlere, bina resimleri ile tavuk ve kuşçulara, insan figürüyle birlikte başta boru çiçekleri olmak üzere değişik çiçeklere kadar birçok değişik konu üzerinde çalışmıştır. Lekeseli anlayışın ağırlıklı olduğu çalışmalarında, genellikle tüm yüzey üzerine dağılan serbest kompozisyonlar dikkati çekmektedir.

Sanatçının kendisiyle birebir yapılan görüşmeler doğrultusunda gerek hayatı gerek eğitimciliği hakkında toplanan bilgiler ışığında, geçmişle olan bağlarının tuvallere yansıdığı resimlerinde de belirgin bir şekilde görülmektedir. Tuvalinde yer bulan hemen hemen tüm konular Edirne'nin ve çocukluğunun izlerini taşımaktadır.

Sergilerdeki aktifliği, eserlerini sunuşu, yorulmak usanmak bilmeyen resim aşkı eğitimciliği ve yetiştirdiği çok sayıda sanat eğitimcisi ile Türk Resim Sanatı'nın gelişimi içerisinde haklı bir üne kavuşmuş başarılı bir ressam ve sanat eğitimcisidir.

EKLER

Resim no	: 1
Sanatçının adı-soyadı	: Söbütaý Özer
Eserin adı	: Eşek Üzerinde İki Çocuk
Eserin yapılış tarihi	: 1977
Eserin boyutları	: 60x70
Eserin bulunduğu yer	: Söbütaý Özer Koleksiyonu
Eserin tekniği	: Tuval Üzerine Yağlıboya
Eserin özellikleri	: Özer'in ilk dönem resimleri içerisinde yer alan manzara resminde ayrıntıya girilmeden genel hatlarla konu resmedilmiştir. Mor bir leke önünde eşek üzerine binmiş iki çocuk figürü, resmin gerisinde kalan bir kadın silüetiyle birlikte resmedilmiştir. Alt ve üst kısımdaki gri tonlarıyla denge oluşturulmuştur. Ağaçlar, ekin yığınları resmin tamamına dağıtılan sarı lekelerle ritm oluşturmuştur.

- Resim no** : 2
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Hasanoğlan'dan
- Eserin yapılış tarihi** : 1977
- Eserin boyutları** : 60x62
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Özer'in ilk dönem resimleri içerisinde yer alan manzara resimlerinden bir tanesidir. Orta Anadolu'nun bozkır renkleri resme hakimdir. İleriki yıllarda resimlerine damgasını vuran gri tonlamaları bu resimde de kullanılmıştır. Ev, ağaçlar ve insan figürü beraber resmedilmiştir. Yer yer kullanılan sıcak renkler soğuk renkler içerisinde bütünlük oluşturmuştur.

1977 DYO Sergisinde sergilenmiştir

- Resim no** : 3
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Çay Bahçesi
- Eserin yapılış tarihi** : 1980
- Eserin boyutları** : 80x80
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Ressamın kendi koleksiyonunda bulunan ilk dönem resimlerinden birisidir. Tuvalin tamamına sıralanan sandalyeler resmin konusunu oluşturmaktadır. Yüzeysel sayılabilecek lekeci bir resimdir. Birkaç insan figürü ve sandalyeler resimde ritmik bir görüntü sergilemiştir. Üst kısımda lekeler resme ayrı bir hava katmıştır. Fırça vuruşlarının belirgin olduğu lekeler halinde verilen gri tonları resmi çevrelemektedir. 1981 yılında Hindistan'da Yeni Delhi Tiriyanali'nde sergilenmiştir.

- Resim no** : 4
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Beş Bisikletli
- Eserin yapılış tarihi** : 1981
- Eserin boyutları** : 80X90
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Lekeci bir resimdir. Kareye yakın ölçülerde kullanılan tuvalin dörtte üçlük kısmını gökyüzü oluşturmaktadır. Mavinin koyu tonlarının ağırlıklı olarak kullanıldığı gökyüzünde yer yer girilen açıklıklarla da denge oluşturulmaya çalışılmıştır. Gökyüzünün dışında kalan kısmında ise beyaz ve gene mavinin çok açık tonlarından oluşan bir zemin merkezde ise beş tane bisikletle giden insan figürleri yer almaktadır. Resmin genelinde soğuk renkler ağırlıklı olarak kullanılmış, resimde belirli birkaç noktada kullanılan sıcak renklerle soğuk renkler içerisinde bir denge kurulmaya çalışılmıştır.

- Resim no** : 5
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Kış ve Dolmuşlar
- Eserin yapılış tarihi** : 1981
- Eserin boyutları** : 70x80
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Soğuk bir kış gününü andıran resmin üçte ikilik bölümünü, büyük fırça vuruşlarından meydana gelen gökyüzü oluşturmaktadır. Ön planda dolmuşlar ve siluet halinde insan figürleri yer almakta, soğuk renkler arasında sıcak fırça tuşları, yer yer griler hakim olmaktadır. Bazen geniş perspektif içerisinde geniş alan görünmekte, bazen de ayrıntılar bütün yüzeye yayılarak resmedilmektedir.

- Resim no** : 6
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Dolmuş Durağı
- Eserin yapılış tarihi** : 1982
- Eserin boyutları** : 50x50
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Ressamın bir klasik haline gelen dolmuş serisinden bir örnektir. Soğuk, yağmurlu bir hava mavinin tonları ile oluşturulan bir gökyüzü ve gri lekelerle verilmiş bir zemin resmi ikiye bölmektedir. Merkezde mavi bir dolmuş ve dolmuşu binmeye çalışan bir kalabalık resmedilmiştir. Figürlerde ayrıntıya girilmemiş, lekesele değerlerle verilmiştir.

- Resim no** : 7
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** :
- Eserin yapıış tarihi** : 1982
- Eserin boyutları** :
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniğı** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Dolmuş durağını konu alan resimde üst kısımda dolmuşlar, yanında durakta bekleyen insanlar yer almaktadır. İnsanlar lekeler halinde, silüet şeklinde verilmiştir. Merkezde iki insan figürü yer almaktadır. Soğuk renkler ağırlıklı olarak kullanılmış, yer yer kullanılan sıcak renklerle ritm sağlanmıştır.

- Resim no** : 8
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Mavi bahçe
- Eserin yapılış tarihi** : 1982
- Eserin boyutları** : 142x134
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Özer'in son yıllarda işlediği konuların bir sentezi diyebiliriz. Çünkü onun resimlerinin konusunu oluşturan güvercinler, gelincikler, tulumba, fener, çiçekler, horoz, yemlik, çaydanlık... hepsi bu tuvalde yer bulmuştur. Özer'in bu konularını farklı tuvalerde sıkça görmekteyiz. Diğer resimlerde de olduğu gibi mavi ve tonları ağırlıklı olarak kullanılmıştır. Tuvalin tamamına dağıtılmış bir kompozisyon hakimdir. Sekiz güvercin resmin farklı yerlerine dağıtılmış, hareket halinde resmedilmiştir. Resmin odak noktasında bir şapka yer almaktadır. Kırmızı ve sarı lekelerle soğuk renkler içerisinde denge sağlanmıştır.

- Resim no** : 9
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Kahya
- Eserin yapılış tarihi** : 1982
- Eserin boyutları** : 50X50
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Dolmuşları idare eden gariban bir kahya dolmuşun önüne yerleştirilerek resmin merkezinde konu olarak verilmiştir. Kahyanın yüzündeki ifade düşkünlüğü, duruş ise kışın soğunu hissettirmektedir. Özer'in dolmuş resimlerinde hakimiyetini koruyan mavi ve tonları bu resimde de dikkati çekmektedir. Fırça vuruşlarının belirgin olduğu resimde yer yer kullanılan sıcak renkler resimdeki havayı yumuşatmıştır.

- Resim no** : 10
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Sarı Giysili Dolmuş Durağında
- Eserin yapılış tarihi** : 1983
- Eserin boyutları** : 50x50
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Kare olarak hazırlanan tuvalin üst taraftan üçte birlik kısmına bir dolmuş yerleştirilmiş, kalan kısım ise zemin olarak kullanılmıştır. Resmin merkezinde, önde ayakta iki insan figürü yer almakta, arka tarafta da yine silüet halinde bekleyen insan figürleri bulunmaktadır. Mavi ve tonlarının hakim olduğu resimde zemin gri ve tonlarıyla verilmiştir. Diğer resimlerde de olduğu gibi soğuk renklerin ağırlıkta olduğu resim birkaç yerde kullanılan sıcak renklerle dengelenmeye çalışılmıştır.

Resim no	: 11
Sanatçının adı-soyadı	: Söbütaý Özer
Eserin adı	: Şentepe Yolunda
Eserin yapılış tarihi	: 1983
Eserin boyutları	: 80x80
Eserin bulunduğu yer	: Söbütaý Özer Koleksiyonu
Eserin tekniği	: Tuval üzerine Yağlıboya
Eserin özellikleri	: Kare tuval üzerine dikey olarak yerleştirilen kompozisyonda dolmuşlar peş peşe sıralanmış bir şekilde resmedilmiştir. Resmin dörtte üçlük kısmını zemin, kalan kısmı ise gökyüzü oluşturmaktadır. Mavinin tonlarının hakim olduğu resimde büyük fırça darbeleri ile verilen gri ve tonları da geniş yer kaplamaktadır. Soğuk renkleri ağırlıklı olarak kullanan sanatçı sarı, turuncu ve kırmızıdan oluşan sıcak lekelerle resmi dengelemiştir. 1984 Bükreş Bienali'nde sergilenmiştir.

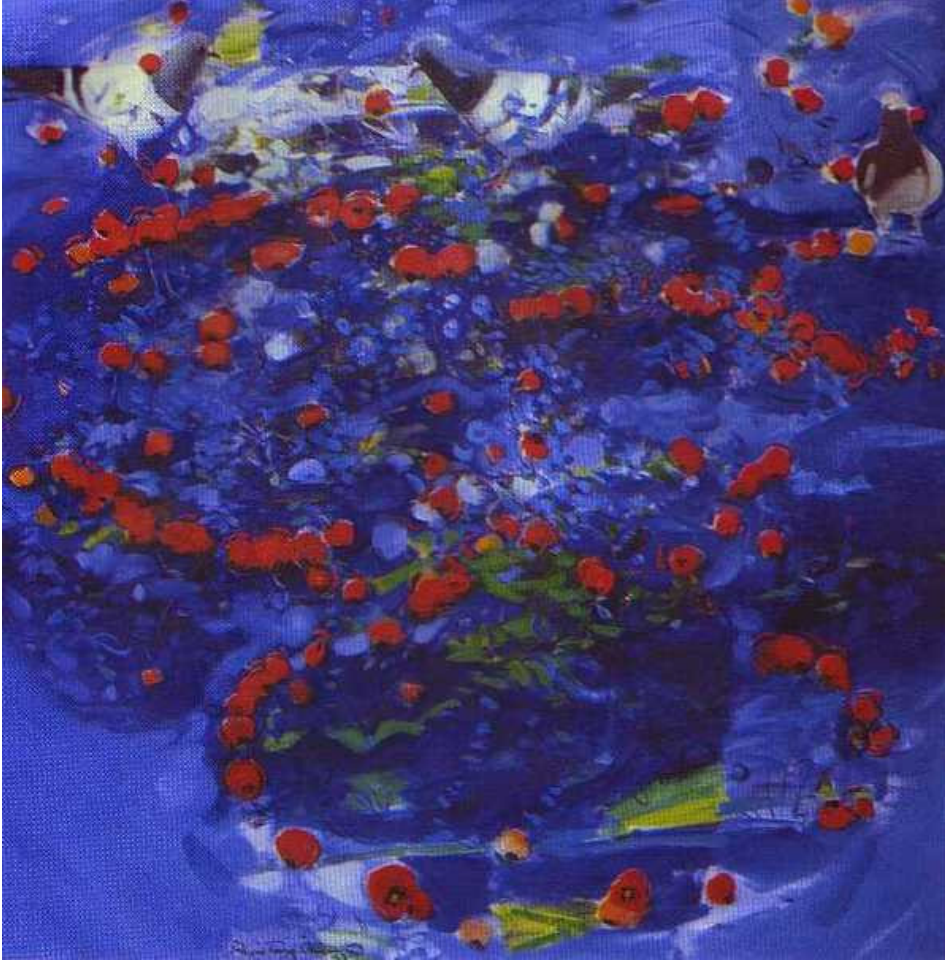
Resim no	: 12
Sanatçının adı-soyadı	: Söbütaý Özer
Eserin adı	: Mavi Balkon Demiri
Eserin yapıış tarihi	: 1988
Eserin boyutları	: 50x50
Eserin bulunduğu yer	: Söbütaý Özer Koleksiyonu
Eserin tekniği	: Tuval Üzerine Yağlıboya
Eserin özellikleri	: Kare tuval üzerine mavi balkon demirleri ile kuru ayçiçekleri bir bütün şeklinde resmedilmiştir. Demirlerdeki motifler dekoratif etki yaratmış ve resme hareket kazandırmış, gri tonları ile kırmızının tonları ise resmi ikiye bölmüştür. Ayçiçekleri koyu renklerle verilmiş, belirli bölgelerdeki siyah lekelerle de denge oluşturulmuştur. Çin’de sergilenmiştir.

- Resim no** : 13
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütay Özer
- Eserin adı** : Kadife Çiçekleri Önünde Kedi
- Eserin yapılış tarihi** : 1989
- Eserin boyutları** : 70 x 80
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütay Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Kedi ve çiçeklerden oluşturulmuş bir kompozisyonudur. Resmin merkezinde yer alan kedi, gri kahverengi lekelerle verilmiştir. Eserin alt yarısı kahverengi tonlarıyla oluşturulmuş, üst kısımdaki gökyüzü ise çok açık mavi tonlamalarla lekesel olarak sağlanmıştır. Ortada dağınık olarak verilen çiçeklerdeki çizgiler resimde ritm sağlamıştır. Çiçeklerdeki sarılar benek şeklinde verilmiş soğuk renkler içinde denge sağlanmıştır. Özer arka planda tepe şeklindeki yer alan çiçek kümesinin Ankara'nın Altındağ silüetini hatırlattığını söylüyor.

- Resim no** : 14
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbüta Özer
- Eserin adı** : Kız ve Boru Çiçekleri
- Eserin yapılış tarihi** : 2002
- Eserin boyutları** : 60x60
- Eserin bulunduğu yer** : Özel Koleksiyon
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Kare tuval üzerine boru çiçekleri içerisinde resmedilmiş bir kadın figürü yer almaktadır. Hareketsiz olarak resmedilen figürde lekelerle verilen boru çiçekleri tuvalin tamamına dağıtılmış, çiçeklerdeki hareket resme ritm katmıştır. Kalın boya dokusu fark edilmektedir. Mavinin koyu tonlarıyla oluşturulan zeminde güvercinlerde unutulmamıştır.

- Resim no** : 15
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Güvercinler ve gelincikler
- Eserin yapılış tarihi** :
- Eserin boyutları** :
- Eserin bulunduğu yer** :
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Resimde adeta bir renk cümbüşü yaşanmakta. Kırmızılar, maviler, sarılar, yeşiller... Bütün renkler tüm parlaklığı ile kendini ortaya koymakta. Sanki kırmızı gelincikler o maviler içerisindeki dans ediyor. Mavinin tonlarıyla oluşturulan fon, kırmızının canlılığı ile hareket kazandırılmış insanın içini kıpır kıpır eden bir bahar anlatılmıştır. Tuvalin üst kısmına ressam vazgeçemediği güvercinlerini mavi ve grilerin tonlarından oluşan lekesele değerlerle yerleştirmiştir.

Resim no	: 16
Sanatçının adı-soyadı	: Söbütaý Özer
Eserin adı	: Natürmort
Eserin yapılış tarihi	: 1993
Eserin boyutları	: 70x60
Eserin bulunduğu yer	: Söbütaý Özer Koleksiyonu
Eserin tekniği	: Tuval üzerine yağlıboya
Eserin özellikleri	: Dikey olarak hazırlanan natürmortta, kuru bir ayçiçeği, kase, tabak, fener, sepet içerisinde verilen çiçekler gibi nostaljik objelerin arkasında yer alan bir mask resmin konusunu oluşturmaktadır. Objeler resmin geneline dağıtılarak serbest bir kompozisyon oluşturulmuştur. Zemin gri ve mavi tonları ile işlenmiş, üst kısımda verilen mask resme şaşırtıcı bir hava katmıştır. Diğer resimlerde de olduğu gibi resmin genelinde soğuk renkler hakim olup, fenerdeki ateş kırmızısı ile kasedeki turuncu renkler resme canlılık kazandırmıştır.

- Resim no** : 17
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Gelincikler
- Eserin yapılış tarihi** : 1994
- Eserin boyutları** : 100X70
- Eserin bulunduğu yer** : Özel Koleksiyon
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Dikey olarak hazırlanan kompozisyonda ressam vazgeçemediği güvercinleri ile gelinciklerini birleştirmiş, çok renkli bir görünüm ortaya çıkarmıştır. Kırmızının ağırlıklı olarak kullanıldığı resimde yer yer verilen sarılar sanki batan güneşin kızılığını andırmaktadır. Tuvalin alt kısmında ağırlıklı olarak kullanılarak yukarıya doğru dağıtılan mavi tonları kırmızı ile birleşerek resimde denge oluşturmuştur. Alt kısımdaki üç güvercin figürü fazla ayrıntıya girmeden açık koyulu lekelerle verilmiştir.

- Resim no** : 18
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Türkîş Blokları
- Eserin yapılış tarihi** : 1994
- Eserin boyutları** : 60x60
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Özer'in bir dönem tuvallerinde yer verdiği bina resimlerine bir örnek. Kare tuval üzerine dikey olarak yerleştirilmiş apartmanlar görülmektedir. Gri tonları üzerine oluşturulan kompozisyonda pencerelerdeki çizgisel hareketler resimde ritm oluşturmuş, yer yer de sıcak fırça vuruşlarıyla soğuk renklerin ağırlığı yumuşatılmıştır.

- Resim no** : 19
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbüta Özer
- Eserin adı** : Kedi ve Sandalye
- Eserin yapılış tarihi** : 1998
- Eserin boyutları** : 100x50
- Eserin bulunduğu yer** : Özel Koleksiyon
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Dikey olarak oluşturulmuş kompozisyonda Özer'in bir dönem resimlerinde yer etmiş olan antika sandalye, üzerinde çiçek dolu bir sürahi ve en altta da kedi figürü ile birlikte verilmiştir. Gri kahverengi lekelerle kırmızının koyu tonları üzerine kurulmuştur. Kalın boya izleri fark edilmektedir. Durgun hareketsiz bir resimdir. Çiçeklerdeki renk ve armoni resme ritm kazandırmıştır.

- Resim no** : 20
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Kaplan Köyden
- Eserin yapılış tarihi** : 1999
- Eserin boyutları** : 100x100
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Ayvalık'ın Kozak Dağı'nda Kaplan Köy'de yaşlı bir çınar ağacı. Açık-koyu lekelerle kurulmuş bir kompozisyonudur. Resmin merkezinde kalın bir ağaç gövdesi mavinin koyu tonlarıyla resmedilmiş, etrafına hareketli insan figürleri yerleştirilmiştir. Kalın boya dokusu belirgindir. Ağaçta kullanılan dairesel hareketler resme ritim kazandırmıştır. Ressam 1978-80 yıllarında da büyük ağaç resimleri yapmıştır.

- Resim no** : 21
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Leylek Yuvası
- Eserin yapılış tarihi** : 2000
- Eserin boyutları** : 50x50
- Eserin bulunduğu yer** : Özel Koleksiyon
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Kare tuval üzerine hazırlanan kompozisyonda merkezde bir leylek yuvasını taşıyan büyük bir leylek kafası yer almaktadır. Mavi göz alıcı parlaklığı ile resmin geneline hakimdir. Üst kısımlarda daha koyu değerler kullanılmıştır. Leylek yuvasında lekeler ve karışık renkler geniş fırça vuruşlarıyla verilmiştir. Soğuk renkler içerisine yerleştirilen sıcak renklerle ritm sağlanmıştır. Özer bu resimle ilgili olarak, ‘Edirne ve çevresinde çok yaygın olan bu konu çok ilgimi çekti ve birkaç kez yuvada leylekleri çalıştım’ diyor.

- Resim no** : 22
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Mavi Bahçede Kız
- Eserin yapılış tarihi** : 2000
- Eserin boyutları** : 142x135
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Bütün yüzeye yayılan bir kompozisyon hakimiyeti görülmektedir. Önde bisiklet, onun arkasında ayçiçekleri en arkada yatan bir insan figürü doğa ile bütünleşmiştir. Mavilerin hakim olduğu resimde bir canlılık sezilmektedir. Soğuk renklerin içerisindeki sarı çiçek demeti dikkat çekmektedir.

Resim no	: 23
Sanatçının adı-soyadı	: Söbütaý Özer
Eserin adı	: Kırmızı Bisiklet
Eserin yapılış tarihi	: 2001
Eserin boyutları	: 70x60
Eserin bulunduğu yer	: Söbütaý Özer Koleksiyonu
Eserin tekniği	: Tuval üzerine yağlıboya
Eserin özellikleri	: Adından da anlaşıldığı gibi kırmızı bir bisiklet konu olarak seçilip yakından ayrıntılı olarak verilmiştir. İşlek fırça ile yapılmış kontrastlıkların ön planda olduğu bir resimdir. İlk bakışta kırmızının göz alıcı parlaklığı hemen dikkati çekmektedir. Bisiklet tuvalde detay olarak alınmıştır. Fonda kırmızı, yeşil ve de özellikle grilerin yoğun olduğu bir renk armonisi kullanılmış, bu armoni kalın fırça vuruşlarının oluşturduğu lekelerle sağlanmıştır.

Resim no : 24

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Yemlik 1

Eserin yapılış tarihi :

Eserin boyutları : 90x90

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval üzerine yağlıboya

Eserin özellikleri : İlk bakışta kumaşın dokusu hemen fark edilmekte ve resme oldukça etkileyici bir hava katmaktadır. Yemlik etrafındaki güvercinler ve gelincikler resmin konusunu oluşturmakta, yemlikteki beyazın parlaklığı ışık gibi vurarak dikkati üzerinde toplamaktadır. Sıcak renklerin hakimiyetinde olan resim, yer yer koyu renklerle hareket kazandırılmıştır.

- Resim no** : 25
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Yeni Leylekler
- Eserin yapılış tarihi** : 2002
- Eserin boyutları** : 70X60
- Eserin bulunduğu yer** : Şinasi Yavuzer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Ressamın son dönem leylek resimlerinden birisidir. Konusunu leyleklerin oluşturduğu lekesel bir kompozisyondur. Mavinin tonlarındaki fırça izleri belirgin şekilde fark edilmektedir. Leylekler tuvalin tamamını kaplamış, dağınık bir şekilde yerleştirilmiştir. Açık ve koyu renklerle kontrastlık sağlanmıştır. Yer yer kullanılan sıcak renklerle soğuk renkler içerisinde denge sağlanmıştır.

Resim no	: 26
Sanatçının adı-soyadı	: Söbütaý Özer
Eserin adı	: Köşebaşı 2
Eserin yapılış tarihi	: 2002
Eserin boyutları	: 80x70
Eserin bulunduğu yer	: Özel Koleksiyon
Eserin tekniği	: Tuval Üzerine Yağlıboya
Eserin özellikleri	: Koyu mavi tonlarında, büyük ve belirgin fırça izleriyle oluşturulmuş arka plan üzerine kondurulmuş mavi çaydanlık ve çiçekler resmin konusunu oluşturmaktadır. Koyu tonların ağırlıkta olduğu resimde çiçeklerde kullanılan beyazlar resimde hareket sağlamıştır. Kırmızılar resme canlılık katarken siyah lekeler de denge oluşturmuştur.

- Resim no** : 27
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Tavukcu
- Eserin yapılış tarihi** : 2003
- Eserin boyutları** : 80X80
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Kare tuval üzerine hazırlanan kompozisyonda pazarda tavuklarını satan bir kadın konu olarak ele alınmaktadır. Yeşilin tonlarının belirgin fırça vuruşlarıyla verildiği zemin üzerine yerleştirilen kompozisyonda, kadının arabasında beyaz ve gri tonlarındaki lekelerden oluşan tavuklar yer almaktadır. Ayrıntılı olarak resmedilen kadının yüzündeki hüznün fark edilmektedir. Arabadaki çizgiler sıcak renklerle oluşturularak resme hareket kazandırılmıştır.

- Resim no** : 28
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Ayvalıkta Tulumba
- Eserin yapıış tarihi** : 2003
- Eserin boyutları** : 60x60
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniğı** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Kuşbakışı bir görünümün yer aldığı resimde merkezde bir tulumba ve etrafında kuşların bulunduğu serbest bir kompozisyon vardır. Sıcak renklerin içerisinde beyazlar, griler ve yine maviler yer alır. Özer ‘Tulumba da benim için nostaljik bir motif, serçe beneklerine ritm arıyorum’ diyor.

- Resim no** : 29
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütay Özer
- Eserin adı** : Sarı Sandalye
- Eserin yapılış tarihi** : 2003
- Eserin boyutları** : 80x60
- Eserin bulunduğu yer** :
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Dikey olarak hazırlanan kompozisyonda sandalye üzerine yerleştirilmiş saksıda bir çiçek ve güvercin resmin konusunu oluşturmaktadır. Zemin geniş fırça vuruşlarının belirgin olduğu lekesele değerlerle verilmiştir. Turuncunun parlaklığı göz alıcıdır. Yer yer koyuluklarla resimde ritim oluşturulmuştur. Çiçeğin yapraklarındaki hareket resmi monotonluktan kurtarmıştır.

- Resim no** : 30
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Yatan kız
- Eserin yapıış tarihi** : 2003
- Eserin boyutları** : 70x60
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniğı** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Kırmızının parlaklığı tuvalin her yerine dağıtılmış, üzerine lekesele değerlerle çalışılan yatan kız figürü yerleştirilmiştir. Çiçekler benekler halinde verilmiş, ayrıntıya girilmemiştir. Kırmızı üzerine mavi tonları kullanılarak sıcak ve soğuk renkler arasında denge, beyaz lekelerle de hareket sağlanmıştır. Resmin gerisinde yatan bir bisikletle öndeki kova da resme ayrı bir hava katmıştır.

Resim no : 31

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Kumrucu

Eserin yapılış tarihi : 2004

Eserin boyutları : 50x40

Eserin bulunduğu yer : Özel Koleksiyon

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Kumru arabası süren bir insan figürü resmin konusunu oluşturmaktadır. Resimde kırmızının hakimiyeti belirgin bir şekilde görülmektedir. ¼ lik kısım gri tonlardaki kalın fırça vuruşlarla verilmiş, boya kalın bir doku oluşturmuştur. Siyah lekelerle de hareket kazandırılmıştır.

Resim no : 32

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Yeşil Yazma

Eserin yapılış tarihi : 2004

Eserin boyutları : 70x50

Eserin bulunduğu yer : Sanatçı Koleksiyonu

Eserin tekniği : Tuval üzerine yağlıboya

Eserin özellikleri : Yeşil üzerine kurulmuş olan kompozisyonda, yeşil yazma, nar, limonlar ve güvercinler resmin konusunu oluşturmaktadır. Tuvalin tamamına dağıtılan serbest bir kompozisyon hakimdir. Yeşilin kullanılışındaki boya dokusu hissedilmektedir. Kırmızı renkteki nar resmin merkezinde verilmiş, motiflerdeki çizgiler ve beyaz lekelerle resimde ritm sağlanmıştır. Dengeli hareketsiz bir resimdir.

- Resim no** : 33
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Yeşil Bahçe
- Eserin yapılış tarihi** : 2004
- Eserin boyutları** : 100x80
- Eserin bulunduğu yer** :
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Yeşil bahçe üzerinde yer alan ütü, çaydanlık, bardak, çiçekler, sürahi ve ressamın olmazsa olmazlarından olan güvercinler tuvalde yerini almış, resmin konusunu oluşturmuştur. Tuvalin tamamına dağıtılmış serbest bir kompozisyon esastır. Yeşil zemin üzerine kullanılan sarılar, kırmızılar, resme canlılık katmış, resimde adeta bir renk cümbüşü yaşanmıştır. Resmin genelinde sıcak renkler hakimdir.

Resim no : 34

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Leylekler 1

Eserin yapılış tarihi : 2004

Eserin boyutları : 50x50

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval üzerine yağlıboya

Eserin özellikleri : Özer'in leylekler serisi içerisinde yer alan resimlerden birisidir, diğerlerine göre daha sürrealist çalışılmıştır. Leylekler belirsiz lekeler halinde verilmiş ve diğer resimlerde de olduğu gibi tuvalin tamamına dağıtılarak serbest bir kompozisyon oluşturulmuştur. Kırmızının parlaklığı resimde dikkati çekmekte, alt kısımdaki koyuluklarla denge kurulmaya çalışılmaktadır.

- Resim no** : 35
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Mavi ve Güvercinler
- Eserin yapılış tarihi** : 2004
- Eserin boyutları** : 40X40
- Eserin bulunduğu yer** : Özel Koleksiyon
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Açık mavi üzerine yerleştirilmiş iki güvercin figürü resmedilmektedir. Ayrıntıya girmeden sadece fırça vuruşlarından oluşan lekesele değerlerle oluşmuş boru çiçeklerinin dallarına yerleştirilmiştir güvercinler. Çiçekler tuvalin tamamına serpiştirilmiştir. Çiçeklerde kullanılan dairesel hareketler resme hareket kazandırmıştır. Mavi ve gri tonları ağırlıklı olarak kullanılmıştır.

Resim no	: 36
Sanatçının adı-soyadı	: Söbütaý Özer
Eserin adı	: Bisikletli
Eserin yapılış tarihi	: 2004
Eserin boyutları	: 40x40
Eserin bulunduğu yer	: Söbütaý Özer Koleksiyonu
Eserin tekniği	: Tuval üzerine yağlıboya
Eserin özellikleri	: Elindeki bisikleti ile tuvalin merkezine yerleştirilmiş olan insan figürü kare olarak hazırlanan tuvali tamamen doldurmaktadır. Altındaki havyan figürü ile resimde bir bütünlük sağlanmıştır. Mavinin açık tonları ile grilerin hakim olduğu resimde tuvalin tamamına dağıtılan siyah lekelerle resme hareket kazandırılmıştır. Bazı yerlerde kullanılan renkler resme hareket kazandırırken, açık mavinin yoğun olarak kullanılması resimde dinlendirici bir etki yaratmıştır.

- Resim no** : 37
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Bisiklet tamircisi -2
- Eserin yapılış tarihi** : 2004
- Eserin boyutları** : 60x60
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Kare tuval üzerine hazırlanan kompozisyonda, resmin gerisinde siluet şeklinde kalın bir ağaç, önde ise dikilen bir insan figürü ile bisikletler yer almaktadır. İlk bakışta turuncu ve tonlarının verdiği sıcaklık ve parlaklık hemen kendini göstermektedir. Gri ve tonları ile mavilerin yoğun bir şekilde kullanıldığı arka zemin ve ağaç yer yer sıcak renklerden oluşan çiçeklerle hareket kazandırılmıştır. Sıcak ve soğuk renkler tuvale orantılı bir şekilde dağıtılmıştır.

- Resim no** : 38
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Çaydanlıkta Gelincikler
- Eserin yapılış tarihi** : 2005
- Eserin boyutları** : 50x50
- Eserin bulunduğu yer** : Ali Zaimoğlu Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Söbütaý Özer'e özgü iki motif, Mavi bir çaydanlık ve içerisine yerleştirilmiş gelincikler konu olarak seçilmiştir. Bir dönem adeta simge haline gelmiştir. Gri bir fon, mavinin tonlarının geniş fırça vuruşlarıyla verildiği zemin ve merkezde kırmızının canlılığı... yer yer yeşilin tonlarıyla da bütünlük sağlanmıştır.

Resim no : 39

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Sarmaşıқта Güvercinler

Eserin yapılış tarihi : 2005

Eserin boyutları : 100x50

Eserin bulunduđu yer : Söbütaý Özer Koleksiyonu

Eserin tekniği : Tuval üzerine yağlıboya

Eserin özellikleri : Dikey olarak hazırlanan kompozisyonda zemin mavi ve tonları ile boyanmış hareketli bir arka plan üzerine boru çiçekleri ve dallar yerleştirilmiştir. Çiçekler yüzeye dengeli bir şekilde dağıtılmış, dallara kondurulan üç güvercin adeta arka plandaki nötr rengi destekler niteliktedir. Diğer resimlerde olduğu gibi bunda da soğuk renkler ağırlıkta kullanılmış, belirli yerlere kullanılan sıcak renklerle denge kurulmuştur.

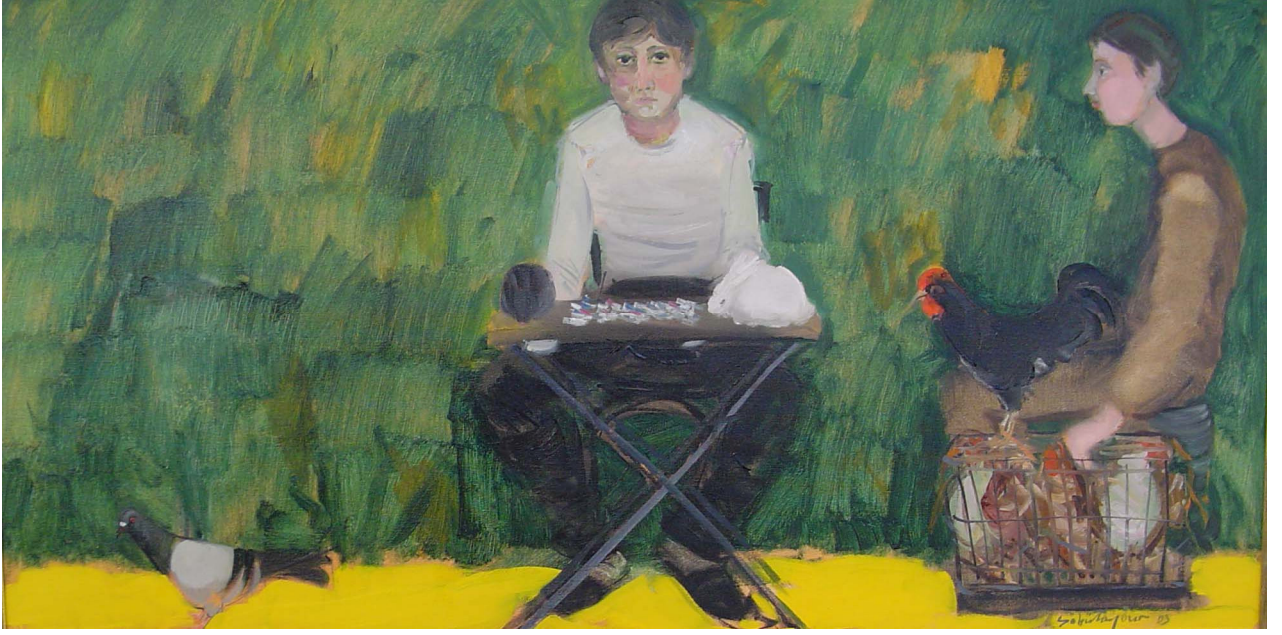
- Resim no** : 40
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Yeşil Vosvos
- Eserin yapılış tarihi** : 1990-2005
- Eserin boyutları** : 125x125
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Gelincik tarlasında kaderine terkedilmiş yeşil bir vosvos, resmin merkezinde ana motif olarak resmedilmiştir. Diğer resimlerden en büyük farkı ağırlıklı olarak kullanılan mavi, yerini yeşile bırakmıştır. Yeşiller lekesele değerlerle verilmiştir. Yeşiller içerisinde dağıtılan gelincikler resme hareket kazandırmıştır. Ressamın vazgeçilmezi olan güvercin de unutulmamıştır.

- Resim no** : 41
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Sarmaşıktaki Güvercinler -2
- Eserin yapılış tarihi** : 2005
- Eserin boyutları** : 90x50
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Dikey olarak hazırlanan kompozisyonda ön planda ütü, çaydanlık ve ağaç dalının yukarıya uzatılmasıyla üzerinde yer alan güvercinler resmin konusunu oluşturmaktadır. Mavi fon üzerinde lirik bir anlatım sergilenmekte, mavinin tonlarının ağırlıkta olduğu resimde yer yer pembeler ve sarılar da göze çarpmaktadır.

- Resim no** : 42
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Balık Tutanlar -2
- Eserin yapılış tarihi** : 2005
- Eserin boyutları** : 60x50
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Büyük mavi bir lekenin içerisinde balık tutan insan figürleri ön plana çıkmaktadır. ‘T’ şeklinde oluşturulmuş olan kompozisyonda, figürlerdeki duruş resme hareket kazandırmaktadır. Oltaların çizgisel şekilde ifadesiyle bir ritm ve denge oluşturulmaya çalışılan, mavi ve gri tonlarının hakim olduğu resimde, yer yer, özellikle de bisiklette sıcak renklerin kullanılması resimdeki dengeyi sağlamıştır. Gri rengin kullanılışında geniş fırça vuruşları hakimdir.

- Resim no** : 43
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Niyetçi
- Eserin yapılış tarihi** : 2005
- Eserin boyutları** : 100x50
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Dikdörtgen tuval üzerine yatay olarak düzenlenen kompozisyon Özer'in son dönem çalışmalarından biridir. Yeşilin tonlarının fırça hareketleriyle ritm oluşturduğu resimde iki insan figürü yer almaktadır. Resme adını veren niyetçi konu alınmış, sağ taraftaki kuşçu solda verilen güvercin ile dengelenmeye çalışılmıştır. Alt kısımdaki sarı renkler yeşilin aralarında da kullanılarak bir bütünlük oluşturmuştur. Yüzlerde ise masum bir ifade vardır.

- Resim no** : 44
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Yeşil Çaydanlık ve Ütü
- Eserin yapılış tarihi** : 2005
- Eserin boyutları** : 50x50
- Eserin bulunduğu yer** : Söbütaý Özer Koleksiyonu
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Kare olarak hazırlanan kompozisyonda resmin merkezinde yer alan ütü, çaydanlık ve güvercinler resmin konusunu oluşturmaktadır. Belirgin fırça tuşları ile verilen gri tonlarındaki zemin üzerine sıcak renklerle kurulmuş bir kompozisyondur. Üst kısımda lekesel olarak verilen çiçekler resme hareket ve canlılık katmıştır.

- Resim no** :45
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Leylekler 2005
- Eserin yapılış tarihi** : 2005
- Eserin boyutları** :50x40
- Eserin bulunduğu yer** :
- Eserin tekniği** : Tuval üzerine yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Özer'in resimleri içerisinde sıcak renklerin hakim olduğu nadir resimlerden birisidir. Merkezdeki parlak turuncular hemen dikkati çekmektedir. Üstteki griler ile alt kısımdaki yeşil renklerle sıcak renklerin ağırlığı dengelenmiştir. Leylekler tuval üzerine dağınık olarak yerleştirilmiş serbest bir kompozisyonudur. Leylekler lekeler halinde verilmiştir.

Resim no : 46

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı :

Eserin yapılış tarihi :

Eserin boyutları : 90x65

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval üzerine yağlıboya

Eserin özellikleri : Dikey olarak oluşturulan kompozisyonda tuvalin tamamına dağılmış hareket halindeki insan figürleri resmin konusunu oluşturmaktadır. Figürler, geniş fırça vuruşları ile sağlanmış gri lekeler üzerine yerleştirilmiştir. Figürlerde hareket esastır. Lekesel değerler ağırlıktadır. Soğuk renklerin çoğunluğuna rağmen bazı bölgedeki sıcak lekelerle denge sağlanmıştır.

Resim no : 47

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Sarı Leylekler

Eserin yapıış tarihi :

Eserin boyutları : 142x135

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniğı : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Kare tuval üzerine oluşturulmuş, tuvalin tamamına dağıtılmış serbest bir kompozisyonudur. Sarı rengin ağırlıklı olarak kullanıldığı resimde yer yer yeşiller yer almış, siyah-beyaz lekelerle oluşan leylek resimleri zemin üzerine yerleştirilmiştir. Sarı ve mavi tonlarının oluşturduğu sıcak soğuk renk armonisi resimde ayrı bir hava oluşturmuş, resme hareket kazandırmıştır.

Resim no : 48

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Yemlik 2

Eserin yapılış tarihi :

Eserin boyutları : 70x70

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Kare tuval üzerine yerleştirilmiş üç güvercin figürü, yemlik ve mavi bir çaydanlık resmin konusunu oluşturmaktadır. Soğuk renklerin ağırlıklı olarak kullanıldığı resimde kullanılan gelincik motifleri ve kırmızılar resimdeki havayı yumuşatmış ve resme hareket kazandırmıştır. Üst kısımda verilen dördüncü güvercin figürü ise resimdeki dengeyi sağlamıştır.

Resim no : 49

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaş Özer

Eserin adı : Mavi Saksı

Eserin yapılış tarihi :

Eserin boyutları : 40x40

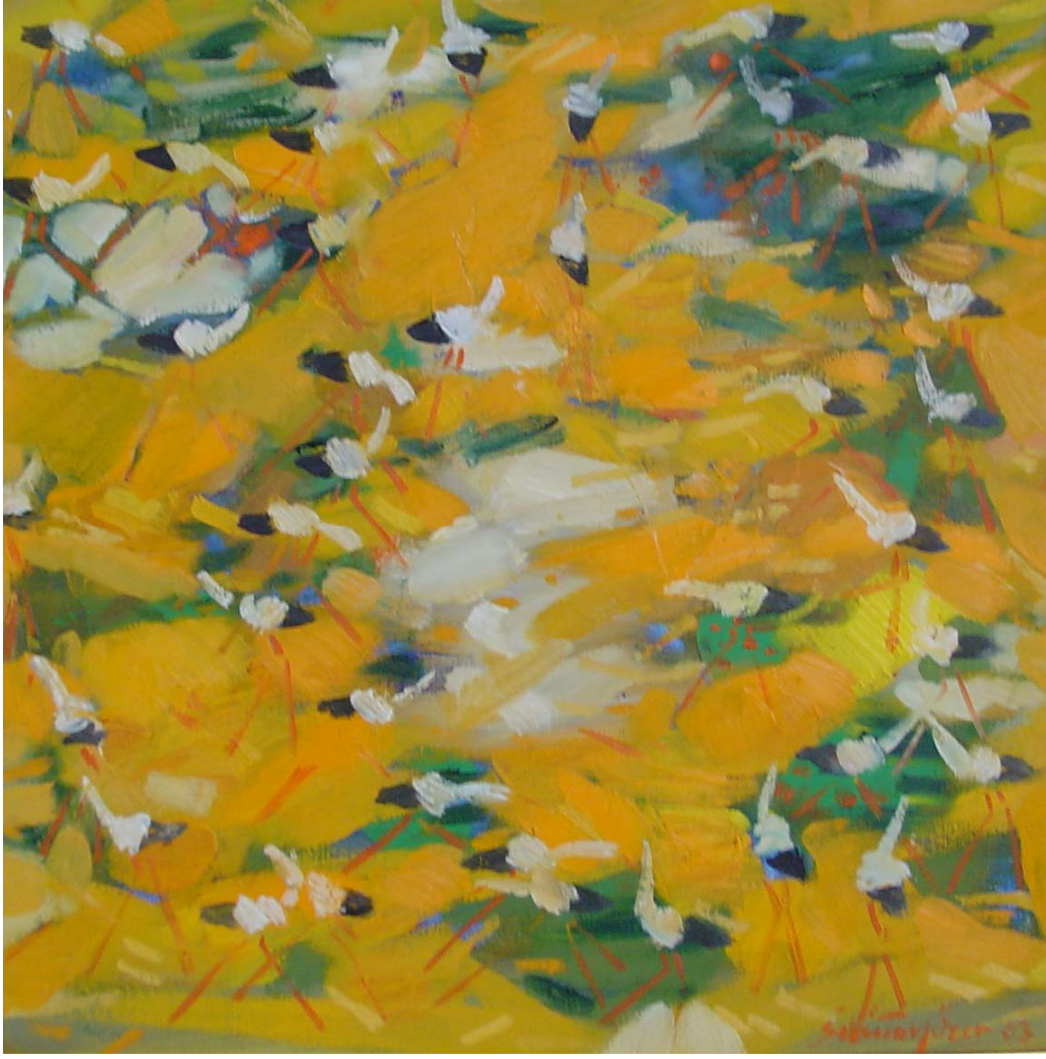
Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Merkezde yer alan mavi saksı ile üzerine ve yanına yerleştirilen iki güvercin figürü resmin konusunu oluşturmaktadır. Saksı resmin odak noktasına yerleştirilmiştir. Resmin genelinde mavi yeşil ve özellikle de gri tonları hakim olurken, fondaki pembe renk resimdeki soğuk rengin ağırlığını yumuşatmıştır. Ön kısımdaki dallardaki hareket resme ritm katmıştır.

- Resim no** : 50
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Mavi Leylekler
- Eserin yapılış tarihi** : 2004
- Eserin boyutları** : 70x50
- Eserin bulunduğu yer** :
- Eserin tekniği** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Özer'in son dönemde yaptığı leylek resimlerinden bir örnektir. Diğer leylek resimlerinde de olduğu gibi tuvalin tamamına yerleştirilmiş serbest bir kompozisyon hakimdir. Mavinin açık-koyu tonları üzerine kurulu kompozisyon da siyah ve beyazla oluşturulan leylekler lekesele olarak ifade edilmiştir. Soğuk rengin ağırlıklı olarak kullanıldığı resimde kullanılan kırmızılar resimdeki havayı yumuşatmıştır. Leyleklerin hareket halinde olması da resme ritim katmıştır.

Resim no : 51

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Leylekler 3

Eserin yapılış tarihi : 2003

Eserin boyutları : 50x50

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Tuvalin tamamına dağıtılmış leylekler resmin konusunu oluşturmaktadır. Özer'in bir dönem ağırlıklı olarak çalıştığı leylek resimlerinden bir örnektir, diğerlerinden en büyük farkı sıcak renklerden oluşan bir zemine yerleştirilmesidir. Fazla ayrıntıya girilmeden lekesele verilen leyleklerdeki hareket ve yer yer verilen yeşil tonları resme ritim kazandırmıştır. Kalın boya dokusu ve geniş fırça izleri belirgindir.

Resim no : 52

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Birdirbir

Eserin yapılış tarihi : 2004

Eserin boyutları : 40x40

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Resimde birdirbir oynayan çocuklar konu olarak çalışılmıştır. Kare tuval ikiye bölünüp gri tonlarından oluşan bir gökyüzü ve turuncu ile oluşturulan zemin üzerine üç insan figürü ve kumru arabası yerleştirilmiştir. Özellikle gökyüzünde geniş fırça vuruşları belirgindir. Resim gri ve turuncu tonları ile oluşturulmuş, renklerde açık-koyu tonlamalara gidilerek resme hareket kazandırılmıştır.

Resim no : 53

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Altınova'dan

Eserin yapılış tarihi : 2004

Eserin boyutları : 40x40

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : İki hayvan figürünün konu alındığı bir resimdir. Arka planda verilen insan figürü ile ön kısımdaki boru çiçekleri resimde denge oluşturmuştur. Geniş fırça vuruşları ve kalın boya dokusu kendini göstermektedir. Özer'in birçok resminde olduğu gibi gri, mavi ve tonları ağırlıklı olarak kullanılmıştır. Soğuk renkler arasındaki sıcak renk vuruşlarıyla, yer yer kullanılan açık koyu tonlamalarla resimde hareket sağlanmıştır.

Resim no : 54

Sanatçının adı-soyadı : Söbüta Özer

Eserin adı : Bahçede güvercinler

Eserin yapılış tarihi : 2004

Eserin boyutları : 50x50

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Özer'in vazgeçemediği güvercinlerden oluşan bir kompozisyonudur. Kare tuval üzerine kurulan kompozisyonda, merkezde yer alan bir tabak, boru çiçekleri ve içerisine yerleştirilmiş iki güvercin figürü yer almaktadır. . Resmin odak noktasında yer alan tabaktaki mavinin canlılığı, renklerin parlaklığı, dikkat çekicidir. Gri mavi ve turuncu tonları iç içe geçmiş bir şekilde resimde dağılmıştır. Özellikle gri tonlarının kullanımında fırça vuruşları belirgindir.

- Resim no** : 55
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbüta Özer
- Eserin adı** : Bahçede Saksı
- Eserin yapılış tarihi** : 2005
- Eserin boyutları** : 60x50
- Eserin bulunduğu yer** :
- Eserin tekniği** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Özer'in son dönem resimleri içerisinde yer alan güvercinler, boru çiçekleri ve saksıdan oluşturulmuş bir kompozisyonudur. Resmede adını veren mavi saksı resmin merkezinde ve mavinin göz alıcılığı ile resmedilmiştir. Etrafında yerleştirilen güvercinlerde kullanılan ışık ve dağınık şekilde yerleştirilen sarmaşıklarla resme hareket kazandırılmıştır. Resmi çerçeveleyen rengin softluğu da resme ayrı bir hava katmıştır.

Resim no : 56

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Bisikletçi 1

Eserin yapılış tarihi : 1999

Eserin boyutları : 60x60

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Özer'in bir dönem resimlerine konu edindiği bisikletlerden bir örnektir. Lekeseli bir çalışmadır. Özellikle ağacın resmedilişinde dikkat çekici fırça vuruşları vardır. Merkezde fazla belirgin olmayan ayrıntıya girilmeden oluşturulmuş hareket halindeki insan figürleri yer almaktadır. Soğuk renklerin içerisinde parlayan kırmızı arabası zeminde ve bisikletlerde kullanılan sıcak renklerle tamamlanmıştır.

- Resim no** : 57
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaş Özer
- Eserin adı** : Sarmaşıklar
- Eserin yapılış tarihi** : 2003
- Eserin boyutları** : 40x40
- Eserin bulunduğu yer** :
- Eserin tekniği** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Sarmaşıklar içerisinde yer almış bir güvercin resmedilmiştir. Sarmaşıklardaki dairesel hareketler resimde ritm oluşturmuştur. Soğuk renklerin hakim olduğu resimde yer yer kullanılan sıcak renklerle resimdeki hava yumuşatılmıştır.

- Resim no** : 58
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Uzunköprü'den
- Eserin yapıış tarihi** : 2004
- Eserin boyutları** : 70x70
- Eserin bulunduğu yer** :
- Eserin tekniğı** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Merkezde ağaca dayalı bir bisiklet ve arka kısma serpiştirilmiş leyleklerin konu edildiğı bir resimdir. Sıcak-soğuk renk kontrastlığı kurulmaya çalışılmıştır. Soğuk renklerin ağırlıklı olarak kullanıldığı resim, sarının tuval içerisindeki dağılımı ile hareket kazanmıştır.

- Resim no** : 59
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Sarı Çiçekler ve Güvercin
- Eserin yapılış tarihi** : 2003
- Eserin boyutları** : 50x50
- Eserin bulunduğu yer** :
- Eserin tekniği** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Çiçeklerin ön kısmına yerleştirilmiş bir güvercin figüründen oluşan resim, kare bir tuvale resmedilmiştir. Hareketsiz bir şekilde resmedilen güvercin çiçeklerdeki dağılım ve renklerle hareket kazandırılmıştır. Fırça vuruşları ve boyanın dokusu bazı yerlerde kendini göstermiştir.

Resim no : 60

Sanatçının adı-soyadı : Söbütay Özer

Eserin adı : Leylekler 2

Eserin yapıış tarihi : 2004

Eserin boyutları : 40x40

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Sanatçının son dönemlerde yapmış olduğu leylekler serisinden bir örnektir. Bu çalışma ile ‘Sürrealist’e yaklaştığı görülmektedir. Leylekler belirgin bir şekilde verilmemiştir. Soğuk sıcak renk kontrastlıklarından oluşan resimde siluet şeklindeki leylekler farklı bir hava yaratmıştır. Sıcak renklerin hakim olduğu zemin gri tonları ile hareket kazandırılmıştır.

- Resim no** : 61
- Sanatçının adı-soyadı** : Söbütaý Özer
- Eserin adı** : Kumru Arabası
- Eserin yapılış tarihi** :
- Eserin boyutları** : 142x135
- Eserin bulunduğu yer** :
- Eserin tekniği** : Tuval Üzerine Yağlıboya
- Eserin özellikleri** : Soğuk-sıcak renk kontrastlıkları kullanılarak oluşturulmuş bir resimdir. Gri ve sarı uyumlu bir bütünlük içinde sergilenmiştir. Resimde fırça vuruşları ve boya dokusu belirgindir. Arka kısımda kullanılan sarının canlılığı griler içinde yer yer kullanılmasıyla denge oluşturmuş ve resimdeki havayı yumuşatmıştır.

Resim no : 62

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Balık Tutanlar 1

Eserin yapılış tarihi :

Eserin boyutları : 50x40

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Mavi fon üzerine pramidal bir kompozisyon uygulanmış, gri ve mavi tonlarıyla kurulan resim belirli yerlerde kullanılan açık-koyu renk tonlamalarıyla denge oluşturulmuş, monotonluktan kurtarılmıştır. Merkezde balık tutan dört insan figürü resmin konusunu oluşturmuş, üst kısımdaki çizgiler resme hareket kazandırmıştır. Belirgin fırça vuruşları ve boya dokusu diğer resimlerde olduğu gibi burada da kendini göstermektedir.

Resim no : 63

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Küçük Bahçe

Eserin yapılış tarihi :

Eserin boyutları : 40x40

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Kare tuval üzerine yerleştirilmiş, çiçekler, güvercin ve arka kısımda yer alan kadın figürü resmin konusunu oluşturmaktadır. Genellikle mavi tonları kullanan sanatçının yeşil tonlarında oluşturduğu nadir resimlerinden bir tanesidir. Soğuk renkler içerisinde yer yer kullanılan sıcak renklerle resimdeki hava yumuşatılmış ve resme hareket kazandırılmıştır. Çiçeklerdeki dairesel hareketler resimde ritm oluşturmuştur. Özer'in olmazsa olmazı güvercinler bu resimde de kullanılmıştır.

Resim no : 64

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Kuş Yuvası

Eserin yapılış tarihi :

Eserin boyutları : 60x60

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Kare tuval üzerine yerleştirilmiş, üçgen bir kompozisyon esastır. Mavinin açık tonları üzerine oluşturulan kompozisyonda merkezde kuş yuvası, etrafına yerleştirilmiş üç güvercin figürü resmedilmiştir. Resmin tamamına dağıtılmış dallar, çiçekler resme hareket kazandırmıştır. Açık-koyu değerlerin resimdeki dağılışı denge oluşturmuştur.

Resim no : 65

Sanatçının adı-soyadı : Söbütaý Özer

Eserin adı : Tavukçu 2

Eserin yapılış tarihi :

Eserin boyutları : 50x50

Eserin bulunduğu yer :

Eserin tekniği : Tuval Üzerine Yağlıboya

Eserin özellikleri : Özer'in bir dönem resimlerinde yer almış 'Kuşçu' serisinden bir örnektir. Kare tuval üzerine yerleştirilmiş bir kompozisyonudur. İçerisinde tavuk dolu olan bir araba ve satıcısı resmin konusunu oluşturmaktadır. Gri tonlarından oluşan zemin üzerine gri bir araba ve içerisinde lekesele değerklerle oluşturulmuş tavuklar yer almakta, ılık-gölge, sıcak-soğuk renklerle sağlanmıştır. İnsan figüründeki sıcak renklerin ağırlığı alt kısımda kullanılan sıcak lekelerle denge oluşturmuştur.

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1: ‘Eşek Üzerinde İki Çocuk’, 1977, 60x70, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 2: ‘Hasanoğlan’dan’, 1977, 60x62, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 3: ‘Çay Bahçesi’, 1980, 80X80, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu.

Resim 4: ‘Beş Bisikletli’, 1981, 80x90 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 5: ‘Kış ve Dolmuşlar’, 1981, 70x80 cm, Tuval Üzerine Yağlı Boya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 6: ‘Dolmuş Durağı’, 1982, 50x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 7: 1982, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 8: ‘Mavi Bahçe’, 1982, 142x134, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 9 : ‘Kahya’, 1982, 50x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 10: ‘Sarı Giysili Dolmuş Durağında’, 1983, 50x50 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 11: ‘Şentepe Yolunda’ ,1983, 80x80 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 12: ‘Mavi Balkon Demiri’, 1988, 50x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 13: ‘Kadife Çiçekleri Önünde Kedi’, 1989, 70x80, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 14: ‘Kız ve Boru Çiçekleri’, 2002, 60x60, Tuval Üzerine Yağlıboya, Özel Koleksiyon.

Resim 15: ‘Güvercinler ve Gelincikler’, Tuval Üzerine Yağlıboya.

Resim 16: ‘Natürmort’, 1993, 70x60, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 17: ‘Gelincikler’ , 1994, 100x70 cm, Tuval Üzerine yağlıboya, Özel Koleksiyon

Resim 18: ‘Türkiş Blokları’, 1994, 60x60, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 19: ‘Kedi ve Sandalye’, 1998, 100x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Özel Koleksiyon

Resim 20: ‘Kaplan Köyden’, 1999, 100x100, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 21: ‘Leylek Yuvası’, 2000, 50x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Özel Koleksiyon.

Resim 22: ‘Mavi Bahçede Kız’, 2000, 142x135, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 23: ‘Kırmızı Bisiklet’ , 2001, 70x60 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 24: ‘Yemlik 1’, 90x90, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor.

Resim 25: ‘Yeni Leylekler’, 2002,70x60, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor.

Resim 26: ‘Köşebaşı 2’, 2002, 80X70, Tuval Üzerine Yağlıboya, Özel Koleksiyon.

Resim 27: ‘Tavukçu’, 2003, 80x80, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 28: ‘Ayvalıkta Tulumba’, 2003,60x60 Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 29: ‘Sarı Sandalye’, 2003,80x60, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor.

Resim 30: ‘Yatan kız’, 2003, 70x60, Tuval Üzerine Yağlıboya,

Resim 31: ‘Kumrucu’, 2004, 50x40, Tuval Üzerine Yağlıboya, Özel Koleksiyon.

Resim 32: ‘Yeşil Yazma’, 2004, 70x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 33: ‘Yeşil Bahçe’, 2004, 100x80, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor

Resim 34: ‘Leylekler 1’2004, 50x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor.

Resim 35: ‘ Mavi ve Güvercinler’, 2004, 40x40 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya, Özel Koleksiyon

Resim 36: ‘Bisikletli’ , 2004, 40x40 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

Resim 37: ‘Bisiklet Tamircisi -2’ , 2004, 60x60 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütay Özer Koleksiyonu

- Resim 38:** ‘Çaydanlıkta Gelincikler’, 2005, 50x50 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya, Ali Zaimoğlu Koleksiyonu
- Resim 39:** ‘Sarmaşıktaki Güvercinler’, 2005, 100x50 cm, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütaş Özer Koleksiyonu
- Resim 40:** ‘Yeşil Vosvos’, 1990-2005, 125x125, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütaş Özer Koleksiyonu
- Resim 41:** ‘Sarmaşıktaki Güvercinler -2’, 2005, 90x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütaş Özer Koleksiyonu
- Resim 42:** ‘Balık Tutanlar -2’, 2005, 60x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütaş Özer Koleksiyonu
- Resim 43:** ‘Niyetçi’, 2005, 100x50, , Tuval Üzerine Yağlıboya, Söbütaş Özer Koleksiyonu
- Resim 44:** ‘Yeşil Çaydanlık ve Ütü’, 2005, 50x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor
- Resim 45:** ‘Leylekler 2005’, 2005, 50x40, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor.
- Resim 46:** Figürler, 90x65, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor.
- Resim 47:** ‘Sarı Leylekler’, 142x135, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor
- Resim 48:** ‘Yemlik 2’, 70x70, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor
- Resim 49:** ‘Mavi Saksı’, 40x40, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor
- Resim 50:** ‘Mavi Leylekler’, 2004, 70x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor
- Resim 51:** ‘Leylekler 3’, 2003, 50x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor
- Resim 52:** ‘Birdirbir’, 2004, 40x40, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor
- Resim 53:** ‘Altınova’dan’, 2004, 40x40, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor
- Resim 54:** ‘Bahçede güvercinler’, 2004, 50x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor
- Resim 55:** ‘Bahçede Saksı’, 2005, 60x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor
- Resim 56:** ‘Bisikletçi 1’, 1999, 60x60, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor
- Resim 57:** ‘Sarmaşıklar’, 2003, 40x40, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor

Resim 58: ‘Uzunköprü’den’, 2004, 70x70, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor

Resim 59: ‘Sarı Çiçekler ve Güvercin’, 2003, 50x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor

Resim 60: ‘Leylekler 2’, 2004, 40x40, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor

Resim 61: ‘Kumru Arabası’, 142x135, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor

Resim 62 : ‘Balık Tutanlar 1’, 50x40, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor

Resim 63: ‘Küçük Bahçe’, 40x40, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor

Resim 64: ‘Kuş Yuvası’, 60x60, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor

Resim 65: ‘Tavukçu 2’, 50x50, Tuval Üzerine Yağlıboya, Bilinmiyor

KAYNAKLAR

- Adar S. (2004). Söbütay Özer İle Görüşme Konya: Mavi Sanat Evi
- Adar, S. (2005). Söbütay Özer'le Görüşme. Ankara: G. Ü. Resim Bölümü Atelyesi
- Adar S. (2006). Ayşe Okur İle Görüşme. Konya: S. Ü. Resim Bölümü Atelyesi
- Adar S. (2006). Nihat Şirin İle Görüşme. Konya: S.Ü. Resim Bölümü Atelyesi
- Adar, S. (2006).Söbütay Özer'le Görüşme. Ankara: Kendi Özel Resim Atelyesi
- Altıntaş, O. (1988). **Şeref Akdik**. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları
- Arık, R. (1988). **Batılılaşma Dönemi Anadolu Tasvir Sanatı**. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları
- Arseven, C. E. (1967). **Türk Sanatı Tarihi**. İstanbul: Maarif Basımevi
- Artut, K. (2004). **Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri** (3. baskı) Ankara: Anı Yayıncılık
- Asomedia (2002). **Konu Resmin Önüne Geçmemeli Söbütay Özer**. Mart
- Aydın, S. (1993). Türk Resmi İçinde Ankara Resminin İncelenmesi ve 1970 Kuşağı Ankara Sanatçıları Yayınlanmamış Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Başkan, S. (1991). **19.yy'dan Günümüze Türk Ressamları**. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları
- Başkan, S.(1994). **Osmanlı Ressamlar Cemiyeti** (Ankara): Çardaş Basım Yayın
- Berk, N. (1979). **50. Yılda Resim Sanatımız ve Gelişmeler**. Kültür ve Sanat Dergisi s; 6 Mayıs
- Bütüner, N.(1994). Söbütay Özer'in Sanat Yaşamı Yayınlanmamış Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Cumhuriyet, (2004) Söbütay Özer ve İnci Eviner Sergileri Cumhuriyet Gazetesi 17 Aralık yıl:1 s:24
- Selvin, (1992) Galeri Selvin Davetiyesi Ankara
- Elmas, H. (2004). **Renklerin Sessiz Senfonisi** Konya: Anadolu Manşet Gazetesi Ekim
- Elmas, H. (2000). **Çağdaş Türk Resminde Minyatür Etkileri** Konya: T.C. Konya Valiliği İl Kültür Müdürlüğü

- Erol, T. (1990). **Sanayi Nefise'nin Kuruluşu ve Çallı Kuşağı**, Türkiye İş Bankası Kültür ve Sanat Dergisi, sayı 7, s,12)
- Ersoy, A. (1997) **Karşılıklı Etkileşim İçerisinde Türk ve Batı Sanatı**, Türkiye'de Sanat Dergisi Ocak-Şubat, s:27
- Giray, K. (1984). 'Boyut Plastik Sanatlar Dergisi' 3/20 Şubat
- Giray, K. (1993). **Müstakiller Türk Resim Sanatının Renkli Anlatımı Gür Sesi**, Türkiye'de Sanat Dergisi Mayıs-Ağustos s:9
- Giray, K. (1994) **D Grubu ve Türk Resim Sanatında Üslup Güdümünün Başlaması** Türkiye'de Sanat Dergisi s:15 Eylül-Ekim
- Helikon Sanat Galerisi. (2004). Söbütay Özer Sergi Davetiye Aralık
- İşkender, K.(1990). 1960-90:**Türk Resminin Gelişim Süreci İçerisinde Çağdaşlık Kavramının Anlamı**, Sanat Çevresi S:140 Haziran
- Karoğlu, H. (1992). Ressam Hikmet Onat: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Ankara: G.Ü.
- Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kahramankaptan, Ş. (1997). **Gelincikler, Güvercinler, Leylekler ve Söbütay Özer**. Art+Decor Dergisi Ekim
- Kahramankaptan, Ş. (2001) Resmi Geçit, **Gelinciklerin, Güvercinlerin Leyleklerin Ressamı Söbütay Özer**. Ankara: Kültür bakanlığı
- Keskinok, K.(2001) **Sanat Eğitimi Aşamalı Yöntem** (1.Basım) Türkiye: Sanat Yapım Yayıncılık
- ODTÜ Sanat Festivali. (2004) **Söbütay Özer**, Plastik Sanatlar Dergisi Ankara: Nisan
- ODTÜ Sanat Festivali-2 (2000) Ankara: Nisan
- Okur, A. (2004) **Bir Sanatçı Üzerine Söbütay Özer**, Selçuk Üniversitesi Kültür Sanat ve Spor rehberi Konya: S.Ü.Basımevi Aralık
- Özgür, F. (1999). **Günümüz Türk Ressamları 'Turan Erol'** (1. Basım) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları
- Tansuğ, S. (1983) **Karşıtı Aramak**, İstanbul: Arkeoloji Sanat Yayınları
- Tansuğ, S. (1986) **Çağdaş Türk Sanatı**, İstanbul: Remzi Kitabevi Yayınları,
- Tansuğ, S. (1993) **Resim Sanatının Tarihi** İstanbul: Remzi Kitabevi
- Turani, A. (1999) **Dünya Sanat Tarihi** (7. baskı) İstanbul: Remzi Kitabevi

- Yüksel, S. (2002) **Ankara’da Sanata ve Eğitime Adanan Yaşamlar** (1.Baskı)
Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı, Türk Tarih Kurumu Basımevi
- Zeren , T. (2004) **Tuvalde Renk Verenler** Ankara Kültür Sanat Etkinlikleri Arkadaş Dergisi: Mart sayı:106
- www.alaattinbender.com İnternette 23.04.2006 tarihinde elde edilmiştir.
- haber.ankararehberi.com internetten 30.03.2005 tarihinde elde edilmiştir
- www.arkitera.com Söbüta Özer Resim Sergisi, internetten 10.03.2006 tarihinde elde edilmiştir
- www.armoni.artgallery.com/sanatçılar.htm-17k internetten 30 03 2005 tarihinde elde edilmiştir
- www.artacademy.com.tr Söbüta Özer internetten 28.01.2006 tarihinde elde edilmiştir
- www.aydınlık.com.tr Ankara resim ve heykel müzesi ulusal atölye ulusal galeriye ilk adım internetten 30.03.2005 tarihinde elde edilmiştir
- Bender, A.www.odtumd.org.tr/calismagr/yayin/bulten/129/kultur1.htm, ‘Sanata Çağrı’ internetten 09.02.2006 tarihinde elde edilmiştir
- www.besiktasgazetesi.com Söbüta Özer Kimdir? internetten 30.04.2005 tarihinde elde edilmiştir
- www.düşünenadam.com.tr. düşünen adam dergisi edebiyat sayfası, internetten 30.03.2005 tarihinde elde edilmiştir
- www.festival.metu.edu.tr/sanatçılar.htm-33k Söbüta Özer internetten 30.03.2005 tarihinde elde edilmiştir
- http://www.gazi.edu.tr/web/sobutay Öğretim Görevlisi Söbüta Özer Özgeçmiş İnternette 30.03.2005 Tarihinde Elde Edilmiştir.
- www.gef.gazi.edu.tr/guzelsanatlar/resim.htm, İnternette 13.12.2004 tarihinde elde edilmiştir.
- arsiv.hurriyetim.com.tr Akımlar Dönemi, internetten 01.02.2006 tarihinde elde edilmiştir.
- arsiv.hurriyetim.com.tr ‘Batı Resminin Özelliklerinin Osmanlıya Girişi, internetten 10.03.2006 tarihinde elde edilmiştir
- www.kulturturizm.gov.tr, ‘resim’ internetten 03.09.2005 tarihinde elde edilmiştir.
- www.lacivert sanat.org internetten 03.02.2006 tarihinde elde edilmiştir.

- www.lebriz.com Söbütay Özer internetten 05.02.2006 tarihinde elde edilmiştir.
- www.milliyet.com.tr ‘Sanat Borsası’ ‘Kırmızı ve Maviyi Seviyorsanız’ 25.01.2005
- www.ntv.com.tr. Çallı ve Sergisi, Bir Kuşağa Adını Veren Ressam internetten 03.02.2006 tarihinde elde edilmiştir.
- www.odtumd.org.tr/ Maviydi Bisikletim Hem de Alman Malıydı, internetten 31.03.2005 tarihinde elde edilmiştir.
- www.petekarıcı.com Cumhuriyet Döneminde Resim Sanatı, internetten 02.02.2006 tarihinde elde edilmiştir
- www.sobutayozar.com/welcome.html, İnternetten 30.03.2005 tarihinde elde edilmiştir.
- www.turkjapan2003.org/çağdaş Çağdaş Türk Resmi Üzerine Örnekler Sergisi İnternetten 30.03.2005 tarihinde elde edilmiştir.
- www.yapitr.com/turkçe Çallı Kuşağı, internetten 10.03.2006 tarihinde elde edilmiştir